

Novi grobovi

FRANCES STOLFA

Snoči je po dolgi bolezni preminila na svojem domu na 6712 Bonna Ave. dobro poznana Frances Stolf, rojena Čok. Star je bila 62 let ter je bila doma iz Lokve na Krasu pri Sežanih, kjer zapuša brata Franka in Rudolfa, sestre Marijo, Karolino in Paulino ter več sorodnikov. V Ameriki se je nahajala 41 let in je bila članica društva Napredne Slovenke št. 137 SNPJ ter društva Svobodomiselnih Slovenke št. 2 SPZ. Tukaj zapuša soproga Johna, hčer Mrs. Anna Prosek, vnuka Clifford in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v četrtek popoldne ob eni uri iz Želetovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. na Highland Park pokopališče.

MICHAEL SKUFCA

Po daljši bolezni je snoči umrl eden izmed naših pionirjev, Michael Skufca st., p. d. Klinigarjev. Star je bil 77 let in se je v Ameriki nahajal okrog 60 let. Stanoval je na 19417 Chickasaw Ave. Doma je bil iz Hinje. Delal je veliko vrsto let za Winton Motor Car Co. Bil je član Katoliških borštarnjev. Tukaj zapuša otroke: Frances, Michael, Joseph, Albina in Sylvester, brata Johna in Salida, Colo., in sestro Karolino Urbančič v stari domovini. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev Marije Vnebovzete in nato na pokopališče sv. Pavla.

RUDOLPH P. OTONČAR

Kot smo večer poročali, je preminil na svojem domu na 1110 E. 66 St. Rudolph P. Otončar, star 35 let. Rojen je bil v Clevelandu in je bil član društva Clevelandski delavci št. 9 SDZ, društva sv. Vida št. 25 SDZ, društva sv. 5 SMZ. Tukaj zapuša očeta Rudolfa, doma iz Blok, mater Mary, rojeno Arko, doma iz Sodražice, ženo Mary in tri otroke, Rudolpha, Anthony in Mary Ann. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 9.45 uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

Domače vesti

Nova znamka za sladkor

Danes je postala veljavna znamka št. 11 (Spare Stamp) za 10 funtov sladkorja. Ta znamka bo v veljavi do 30. septembra, toda pričakuje se, da bo s 1. julijem zopet ena znamka veljavna za 10 funtov sladkorja.

Zopet doma

Mr. in Mrs. Matt Beres, ki vodita Beres Studio na 6116 St. Clair Ave., sta se povrnila iz počitnic v Floridi, kjer se jima je zelo dopadlo. Fotografsko atelje je sedaj zopet odprto kot ponavadi v popolno zadovoljstvo odjemalcev.

Redna seja

Nocoj ob pol-osemih se vrši redna seja podr. št. 14 SZZ v Slov. društvenem domu na Reher Ave. Članice so vabljene, da se udeležijo polnoštevilo.

KONCERT IN OPERETO "SNUBAČI"

priladi
pevski zbor "Slovan"
NA VELIKONOČNO
NEDELJO, 6. APRILA
v Slov. društvenem domu
na Reher Ave.
Pričetek ob 4. uri popoldne

Franco naznanil, da bo Španija zopet monarhija

Zakon predvideva, da kralja ne bo, dokler Franco ne umre ali odstopi

LONDON, 31. marca—Španski diktator gen. Francisco Franco je naznanil, da bo Španija zopet postala monarhija s kraljevim svetom in z njim samim kot šefom države.

Po zakonu, ki bo ustvaril novo ustavo, bo onemogočeno, da se ponovno postavi na oblast kralja kot takšnega, dokler ne bo Franco umrl ali pa prostovoljno odstopil. Franco si obene pridržuje pravico, da imenuje svojega naslednika.

V zakonu je rečeno, da je Španija "katoliška in socialna država," ter da bo v slučaju smrti ali pa nezmožnosti šefa države, regentski svet imel pravico, da predloži osebo s kraljevske krvi, ki bi ga nasledila. Ta oseba "s kraljevske krvi" pa bo morala biti potrjena z dvotretjinsko večino "parlamenta."

V radio govoru, ki ga je imel za osmo obletnico uničenja španskih republikancev, je diktator Franco pojasnil zakon in zagovarjal svoj režim. Rekel je, da svet enkrat ni znal dovolj ceniti njegovega protikomunističnega stališča, toda da se "takšni čuti sedaj spremenjajo."

Novi zakon pravi, da bo kraljevski svet vključen kardinal-primat, ali pa najbolj spoštovani nadškof, šef generalnega štaba, predsednik sveta države, predsednik vrhovne sodnice in predsednik španskega instituta.

Vsak kandidat za kraljevski prestol mora po zakonu biti španski katoličan, star najmanj 30 let in mora položiti prisego, da bo spoštoval "osnovne zakone španske države."

Maršal Tito zahteva priključitev Koroške

Žigosa imperialiste in vojne hujskače ki ogrožajo mir sveta

BELGRAD, 31. marca—Maršal Tito je v jugoslovanskem parlamentu imel govor, katerega so prisotni poslanci z navdušenjem pozdravili.

Tito je v govoru rekel, "da ameriški imperializem odprto preti z vojno," toda, da bo Jugoslavija "držala s Sovjetsko zvezo in svojimi prijatelji, ki so večji kot 'fronta imperialistov in vojnih hujskačev.'"

V svojem govoru je Tito zahteval priključitev Koroške k Jugoslaviji in izjavil, da "imperialistične sile v Grčiji ogrožajo mir na Balkanu in v svetu" in napadel ameriškega ambasadorja Richarda C. Pattersona, da ni "pravilno obveščal vlade Zedinjenih držav o razmerah v Jugoslaviji."

"Iz zapada vedno slišimo o atomski bombi in nevarnosti vojne," je rekel Tito. "Mi vidimo, kako se Anglija, Zedinjene države in nekatere druge države vmešavajo v zadeve Grčije, Kine, Indonezije in zadeve ostalih držav, kako zatirajo svobodo narodov in njihove demokratične pravice."

Opozoril je, da je svet ogrožen vsobod delena na dva bloka, na mali, toda nevarni blok "imperialistov in vojnih hujskačev," drugi, ki je "veliki front

PREMOGARJI SO ŽE VČERAJ ODHAJALI NA "ŽALNO STAVKO"

Iz Washingtona se javlja, da so premogarji po raznih delih že včeraj ostali doma, ne da bi čakali polnoči 1. aprila, za kateri čas je John L. Lewis odredil žalno stavko v zvezi s katastrofo v Centralia, Ill.

Računa se, da je 20 odstotkov premogarjev predčasno prenehalo z delom. Žalna stavka ima trajati šest dni.

Notranji tajnik Krug je izjavil, da bo v najkrajšem času predložil kongresu priporočila za varnost v rudnikih, obenem pa rekel, da se ne želi spuščati v kontroverzo z Lewisom, ki je zahteval njegovo resignacijo.

PREDLAGA SE ZAKON, DA SE USTAVI TELEFONSKO STAVKO

WASHINGTON, 30. marca—Kongresnik Fred Hartley, predsednik delavskega odbora, je danes predložil v odobritev osnutek zakona, ki naj bi odvrnil nevarnost stavke telefonskih delavcev, katere je napovedana za 7. aprila.

Ta zakon bi v slučaju sprejema pooblastil justičnega tajnika, da izposluje injunkcijo v svrhu preprečenja stavke. Delavski odbor bo razmotrival o osnutku zakona jutri.

ZBORNICA ODLOČILA, DA CLEVELAND NE BO "MENJAL ČASA"

Clevelandska mestna zbornica je na snočnji seji napravila končne preložitve glede "počasne" in "hitre" časa tekom poletnih mesecev s tem, da je z 20 glasovi proti 10 sklenila, da se obdrži "stari" oziroma "počasni" čas, in nam torej ne bo treba kazalec na urah potiskati za eno uro naprej, kakor so zahtevali zagovorniki "hitrega časa."

Večina councilmanov je rekla, da so poizvedovanja med prebivalci raznih varstval dala jasno razumeti, da so proti igranju z uro. Borbo za "hitri čas" je vodil councilman Edward Pucel iz 10. varde.

Za spremembo je glasoval tudi councilman John Prince iz 32. varde, dočim je councilman Edward Kováčič iz 23. varde volil proti spremembi.

OTROČICEK VRZEN IZ TRETJEGA NADSTROPJA PADEL V ROKE

NEW YORK, 30. marca—Fotograf Henry A. Whitfield je pokazal izredno prisotnost duha, ko je rešil življenje nekemu 17-mesečnemu otročičku.

Iz svojega stanovanja v šestem nadstropju je Whitfield videl, kako se iz sosedne stavbe dim in bruha ogenj. Opazil je na oknu tretjega nadstropja Mrs. Mattie Petterson, ki je vsa izven sebe zama gledala, kako bi rešila svojega otročička.

Whitfield ji je zaklical, naj ga drži in prikel na ulico ravno v pravem času, da je ujel v zraku 17-mesečnega otročička, katerega je mati izpustila.

Pismo iz domovine

V našem uradu imamo pismo iz starega kraja za Frank Jelusiča.

Svarilni glas na kongres Zed. držav z desne strani

Ena stran obstoječe mednarodne situacije, ki nas navdaja z upom, da Amerika navzlic alarmantnemu razvoju, ki je nastal vsled Trumanovega predloga za odprto intervencijo v Grčiji in Turčiji, ne bo izgubila glave, prihaja od strani poštenih ameriških konservativcev. Pojavili so se tudi nekateri vodilni republikanci, v kongresu in izven kongresa, ki dvigajo svarilni glas, da se Amerika ustavi in pomisli, kam gre, predno se spusti na pot, ki Ameriki in svetu ne more prinesiti drugega kot katastrofo, kakršne človeštvo še ni videlo.

Značilno pismo na vse člane ameriškega kongresa je naslovil Ernest T. Weir, predsednik National Steel Co., ki ga tu priobčamo v glavnih potezah:

Predlog predsednika Truman na glede Grčije in Turčije postavlja Zedinjene države pred eno največjih vprašanj v zgodovini—piše Weir. Ako sprejmemo ta predlog, bo to pomenilo popoln prelom z vso našo zunanjo politiko preteklosti. S tem se spustimo v intervencijo in udeležbo ter odgovornost za notranje zadeve drugih narodov. To pomeni začetek gospodarskega izčrpanja ljudstva te dežele, o katerem ne more nihče predvideti, koliko nas bo eventualno stalo. Ne samo to, temveč pomeni tudi uporabo vojaške sile Zedinjenih držav—v začetku sicer v omejenem obsegu, ampak ne da bi mogli ve-

GRŠKI KRALJ JURIJ UMRL

Baš pred zaključkom lista je bilo potom radija objavljena vest, da je danes zjutraj nenadoma podlegel srčni kapu 56-letni grški kralj Jurij.

Marshall ostro odgovoril na ruski "ultimatum"

MOSKVA, 31. marca—Državni tajnik Marshall je danes rekoč odgovoril na stališče Sovjetske zveze glede nemških reparacij in ekonomske spojitve Nemčije.

Molotov je poprej konferenco zunanjih ministrov opozoril, da Rusija ne bo pristala na ekonomsko zedinjenje Nemčije, dokler ne bo dobila absolutnega zagotovila, da bo deležna vojne odškodnine iz tekoče nemške produkcije, kakor je bilo dogovorjeno v Jalti in Potsdamu.

"Ako ne pridemo do resnične soglasja in resnične želje, da izvršimo naše sporazume v besedi in duhu," je rekel Marshall, "tedaj bi bilo bolje, ako sploh ne pride do nikakega sporazuma."

Britski zunanji minister je pred Marshallovim govorom sprožil sugestijo, da se gospodarska združitev Nemčije izvrši s 1. julijem. Po tem načrtu, ki je očitno nesprejemljiv za Rusijo, bi Nemčija morala kriti vse okupacijske stroške, predno bi začela izplačevati reparacije.

STASSEN OBISKAL V. M. MOLOTOVA

LONDON, 31. marca.—Radio Moskva poroča, da je Harold E. Stassen, bivši governor Minnesote in napovedani republikanski predsedniški kandidat, danes obiskal sovjetskega zunanjega ministra V. M. Molotova.

Zasliševanja glede Trumanove politike se nadaljujejo

Predlaga, da bi Združeni narodi mogli ustaviti od Trumana priporočano akcijo v Grčiji in Turčiji

WASHINGTON, 30. marca—Senator Arthur H. Vandenberg je danes pri zasliševanju, ki ga vodi senatni odbor za zunanje posle v zvezi s Trumanovimi priporočili za intervencijo v notranje zadeve Grčije in Turčije, predlagal, da se organizacijo Združenih narodov pooblasti, da lahko z večino glasov ustavi vsako ameriško pomoč Grčiji in Turčiji, ki bi jo kongres odobril.

Svetoval je amendment, po katerem bi moral predsednik Truman ustaviti vsako pomoč, če bi to zahtevala organizacija Združenih narodov. Besedilo amandamenta naj bi vključilo tudi ustavljanje pomoči, če bi katera koli vlada Grčije in Turčije, ki predstavlja večino prebivalstva, to zahtevala in istotako če sam predsednik najde, da so cilji tega postopka uspešno izvršeni, ali pa če se jih ne more doseči.

Odbor za zunanje zadeve je nadaljeval z svojim zasliševanjem, ko sta podala svoje stališče kongresnik Fred L. Crawford in Hamilton Fish, ki je izjavil, da če Zedinjene države intervenirajo v Evropi, bodo izvajale podobno intervencijo v ameriški hemisferi. Fish je rekel, da je Trumanov načrt za pomoč Grčiji in Turčiji "nevarno zapuščenje naše tradicionalne zunanje politike in sabotaža Monroeve doktrine."

Kongresnik Crawford bi uporabil silo proti Rusiji

Kongresnik Fred L. Crawford je rekel, da bi "Zedinjene države morale povedati Rusiji, naj se razoroži, ali pa da bodo (Zedinjene države) uporabile atomsko bombo in ekonomsko silo proti njej." (Pred Varnostnim svetom Združenih narodov sta Anglija in Zedinjene države po poročilu od 24. marca zavrgle predloge sovjetskega zunanjega ministra Molotova za splošno razoroženje, z motivacijo, "da svet še ni pripravljen za razoroženje.")

Crawford je brez vsakega obotavljanja rekel, da bi stališče, katero zastopa, pomenilo vojno, če bi se Rusija zoperstavljala, toda če bi prišlo do "vojne, bi Rusija bila tepena." (Kongresnik Crawford seveda ni podal nobenih razlogov, zakaj naj bi se na Rusijo metalo atomske bombe, toda rekel je, da "Zedinjene države imajo 'moč' da razorožijo svet in da bi morale začeti z Rusijo.")

Zasliševanja glede predlogov Truman za intervencijo v Grčiji in Turčiji se bodo nadaljevala še v naprej in kot sedaj izgleda, ne bo v kongresu še tedne padla nobena odločitev.

Trgovec oropan

Pred svojim domom na Cleveland Heights je bil snoči oropan avtomobilski trgovec Manie Berk, lastnik Ace Motor Sales Co. na 7217 Euclid Ave. Rop so izvršili trije moški, ki so mu vzeli \$935, uro in prstan, in zbežali v avtomobilu.

Program rokoborbe

Nocoj se bo vršil isti vspeored rokoborbe, kot je bil začrtan za prošli torek večer, katerega pa se je vsled slabega vremena prestavilo na nocoj. Rokoborba se vrši v Centralni orožarni.

Ameriški delegat zahteva pojasnila glede Makedonije

BELGRAD, 31. marca—Mark Ethridge, delegat Zedinjenih držav pri preiskovalni komisiji organizacije Združenih narodov, je pozval bolgarskega zveznega uradnika George Kouliševa, da pojasni neki članek, ki je bil priobčen v glasilu bolgarske komunistične stranke, v katerem članku je rečeno, da bi Bolgarija pozdravila ustvarjanje republike Makedonije v federaciji z Jugoslavijo.

Ameriški delegat je v svojem pozivu zahteval bolj natančno pojasnilo tega članka.

Besedilo članka ni v celoti obelodanjeno, toda delno se glasi:

"Bolgarski narod bi pozdravil z zadovoljstvom ustanavljanje makedonske države znotraj bratske Federativne ljudske republike Jugoslavije."

"Zedinjenje ostalih delov Makedonije je lahko ustvarjeno edino na podlagi ustvarjanja takšne države. Takšno zedinjenje je v interesu mirnega razvoja v Bolgariji in v interesu tesnega sodelovanja z bratsko Jugoslavijo."

Obenem je Ethridge zahteval od grškega zveznega uradnika Alexis Kirouva, da poda pojasnila v zvezi z njegovo izjavo, v kateri je rekel, "da Bolgarija popušča v svoji opoziciji proti priključitvi bolgarske Makedonije k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji in sicer v zamenjavo za podporo, ki bi jo Jugoslavija dala Bolgariji pri zahtevi južne Tracije."

Zvišanje relifa

Clevelandska mestna zbornica je snoči sklenila, da se zvišala podpora osebam, ki so na relifu, zviša za 25 odstotkov za dobo enega meseca, ko se upa dobiti odobritev od strani državnega dobrodelnega direktorja.

Na obisku

Dobro poznana Mrs. Augusta Frančekin, ki se je s svojo družino pred časom preselila v Greenwood, Wis., se je te dni nahajala v Clevelandu na obisku pri sorodnikih in prijateljih. Upamo, da se je prav dobro zabavala.

GLASBENA MATICA priredi

KONCERT

V NEDELJO, 13. APRILA
v avditoriju Slov. nar. doma
na St. Clair Ave.
Pričetek ob 4. uri popoldne
Vstopnice se dobi v Orazmvi
službenih in pri članih.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

Mirko G. Kuhelj, tajnik SANSa:

TRAJNI MIR ALI NOVA VOJNA?

(Dalje in konec.)

Veliko večino ameriškega tiska in radija je zajela fanatična epidemija, ki kuži tipičnega brezbriznega Amerikanca s sovraštvom do vsega, kar je v zvezi z Rusijo in s slovanskimi narodi. Ti so se prvič v zgodovini povežali v prijateljstvu in sodelovanju za doseg tisočletnih slovanskih teženj: stara pravda za vse. Ta slovanska vzajemnost pa, po mnenju tistih, ki vidijo v nji konec njihovega izkoriščanja slovanskih narodov, "ogroža" status quo zlasti tistih narodov in privilegiranih posameznikov, ki so se bogatili na račun apliciranja rimskega izreka "Divide et impera!" (Razdvajaj in vladaj!) na slovanske in druge izkoriščane narode, kateri bi znali Slovane posnemati. Anglo-saški svet pozna Slovane le tedaj, kadar mu teče voda v grlo in brezupno išče njihove pomoči za svojo rešitev. V tem položaju je pripravljen obljubiti vse, da se le reši. In ko zopet stoji na svojih nogah, pozabi na obljube in nadaljuje svoje navajene posle. Postopa ravno tako kot pove zgodba o človeku, ki je padel v reko in se potapljal. "Pomagajte, rešite me, ljudje božji!" je kričal in na debelo požiral vodo. Pa je prišel vandrovec, skočil za nesrečnejšim in ga potegnil na suho. Ko je dotični človek prišel k zavesti in je spoznal, da je rešen, je pričel iskati svoj klobuk. Rešitelj mu dopove, da je klobuk najbrž voda odnesla. Oni pa se raztogoti in zakriči: "Ti si kriv, da sem izgubil klobuk, Zdaj ga mi pa plačaj!"

Koliko časa bodo Slovani še plačevali za take "klobuke"?

In ali bo ameriški narod dopustil, da se bodo njegova sredstva uporabljala za vzdrževanje zahtev po plačtilvi za "klobuke," ki jih je odnesla borba svobodoljubnih narodov vsega sveta proti svetovni poplavi fašizma, ki je ogrožal tudi "kapitalistični" in starokopitni imperialistični klobuk?

Načelna izjava SANSa nam vsem nalaga dolžnost, da nasprotujemo vsem korakom, ki bi znali zaplesti Ameriko in ostali svet v novo vojno. Podpirati imamo organizacijo Združenih narodov, ki je poklicana, da pravično reši vsa mednarodna vprašanja in probleme, ki delajo razkolj med narodi in ogrožajo težko pričakovani mir. Tudi predsednik Združenih držav nima pravice iti mimo organizacije Združenih narodov in na svojo pest, a na odgovornost vsega ameriškega ljudstva zaprijeti akcije, ki bi nas dozdevno vodile v borbo za "zaščito demokracije" v monarhofašistični Grčiji in oportunistični Turčiji, resnično pa v vojno proti slovanskim narodom, ki se ne marajo klanjati mednarodni kliki, ki jo brez vednosti ameriškega ljudstva zastopa in ameriško industrijsko silo v njene koristi izrablja Rooseveltov naslednik.

Tudi prihljenega izgovora ne pripoznamo, da gre le za obrambo grškega naroda proti komunizmu in za zaščito Turčija, ki se je med vojno mastila na račun Amerike in bodo obvarovali radikalne politične ideologije s topovi, puškami in smodnikom, nasprotno z odpravo sistema, ki prepušča lačne želodce in suženjstvo. Ideologije ni mogoče ubiti z materialnimi sredstvi. Ubije jo le boljše ideologija. Svet se obrača vedno le v eno smer in Amerika nima toliko dolarjev niti ne vojne opreme, da bi smer spremenila.

Nase zunanje politične smernice se bližajo večji krizi. Niti predsednik niti državni department ne povesta vsega ozadja. Kongres in javnost dobivata informacije le v malih krpicah, da se skrijejo neprijetne posledice in fakti. Grčija je le začetek, ne neka španjska stena, za katero se skriva obča borba proti deželam in vladam, ki gledajo za svojo rešitev proti Rusiji. Visoki uradniki zanikajo resnost položaja za javna poročila, privatno pa govorijo vse kaj drugega. Nad polovico Grčije je v rokah odporne partizanov, v borbi proti kateri je Anglija zapravila že nad 600 milijonov dolarjev, Amerika pa nad 500 milijonov. Anglija se umakne 31. marca in prepušča Ameriki nadaljnjo odgovornost. Zaradi tega nujna sila, da bi se kongres izrekel še predno ima priliko izvedeti za resnico. Angleški imperializem je v bankrotu. Ameriški bilijoni so ga rešili trenutno pred smrtjo, če pa njegovega "klobuka." Za Grčijo pride Turčija, ki je med vojno mastila na račun Amerike in Nemčije, preko njenih mej pa je Palestina, Suez, Arabija, Irak, Iran, ... kjer so ameriške in angleške oljne družbe in za njih milijoni dolarjev ameriškega kapitala. Ta kapi-

UREDNIKOVA POŠTA

"Snubači" v Euclidu

Euclid, O. — Za vašo zabavo in kratek čas, ter obenem tudi za pomoč pevskemu zboru "Slovan", bomo zopet priredili lep koncert z opereto "Snubači" in sicer na Velikonočno nedeljo. Na ta koncert vabimo tudi našo mladino, posebno pa naše fante-veterane. Ravno mi je prišlo na ušesa, da nemeravajo ustanoviti slovensko šolo in zato je za te naše fante tukaj izredna prilika, da se lahko učijo materinega jezika kar dvakrat: enkrat v šoli, drugič pa, če pristopijo k pevskemu zboru "Slovan". Ta zbor v resnici ne bo nobenemu nič škodoval. S pristopanjem v njega boste ojačili zbor tako, da nas bo na prihodnjem koncertu še večje število. Torej, fantje kar korajžno ...

Ker vem, da radi posečate vse prireditve, zakaj ne bi prišli tudi na "Slovanov" koncert? Zvečer se bo vršil ples in boste prav gotovo imeli veliko veselja z vašimi dekletami.

Zbor z svojimi koncerti pomaga obenem domu in sebi. Bolj kot bodo ti koncerti in prireditve uspešne, lažje bomo pomagali pri graditvi novega doma. To je pa posebno važno za vas, veterane, ki boste imeli boljše in lepše prostore. Ob tej priliki pa moramo zopet poudariti, da "Slovan" naredi vsakemu uslugo, da se vedno odzovemo kadar nas kdo vpraša za sodelovanje. Zato moramo eden drugemu pomagati tudi v finančnem oziru. Prošajam še nismo odrekli, če smo videli, da je pomoč za to ali pa ono stvar potrebna. To smo lahko storili ko je v blagajni kaj bilo, ko pa je "majhna" prazna, seveda naš trud je zastoj.

Naš zbor se je precej pomnožil in se še bo, posebno po tem koncertu. Naš pevovodja Frank Vautar pravi, da bi najrajši videl pred seboj vsaj 50 pevcev. Zato, dragi rojaki in rojakinje, če bomo z našim koncertom dobili nadaljnjo spodbudo za delo je predvsem odvisno od vas. Če boste na Velikonočno nedeljo napolnili dvorano, bomo z še večjim veseljem hodili na vaje, kajti prepričani bomo, da naš trud ni zastoj, da ne sedimo pri vajah dve do tri ure zastoj. Nihče ni zato plačan in edino kar imamo od tega, je za vest, da občinstvo upošteva naš trud in da ob prilikah izraža z svojim posetom priznanje.

Se enkrat, dragi rojaki in rojakinje, ne pozabite na zbor "Slovan" in na koncert, ki se bo vršil v nedeljo ob 4 uri popoldne.

France iz Ljubljane.

"Dom na planini"

("Home on the Range" prestavil Angel Plesničar)

Oh, daj mi dom
kje na hribih da bom;
kjer pastir z živino med goram,
kjer nikjer ni sled
razžaljenih besed
in nebo ni oblačno cel dan.

Dom, dom na planini,
kjer pastir z živino med goram,
kjer nikjer ni sled
razžaljenih besed
in nebo ni oblačno cel dan.

Oh, nič za cel svet
samo daj mi živat
kjer čebelar nabirajo med tam gor na planini.
Saj sem jaz njih sin,
tja podal bi se rad iz tujin.

Dom, dom na planini ...

Oh, da bi še enkrat
dragi očka in mat,
me pokregala kot po navad;
da bi slišal njih glas,
videl njih obraz,
da bi ne bil za nami že čas.

Dom, dom na planini ...

Gornja pesem bo vključena v koncertni program pevskega zbora "Slovan".

Koncert z opereto "Snubači" bodo pevci "Slovana" podali na Velikonočno nedeljo 6. aprila v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Pismo iz Zužemberka

Mr. Anton Perušek, ki stanuje na 5146 Miller Ave., Maple Heights, O., je dobil zanimivo pismo od svojega brata Jožefa. Pismo se glasi:

"Dragi brat!"

"Tvoje pismo sem prejel in sicer 27. januarja t. l. Pišeš, da te veseli, ker tukaj delamo z veseljem. Res je, da delamo z veliko vnemo in da na delu obnavljamo porušene domove. Prav z posebnim veseljem pa delajo industrijski delavci, ker vedo, da delajo za svojo lastno korist in za korist ljudstva. Pri nas je kapitalizem uničen; nima več v rokah tovarn in rudnikov domači in tuji kapitalist. Naš delavec ni več suženj in tlačan tujega kapitala, ampak je na svoji zemlji in v svoji industriji sam svoj gospodar. Zasluži na mesec od 6.000 do 9.000 dinarjev, toda ne kot podložnik kapitalističnega izkoriščevalca, ampak je svoboden človek in uživa ugled in čast. Tudi sindikalne organizacije vsepovsod obstojajo, v katerih ima delavstvo besedo.

"Pri nas je izvršeno podržav-

ljanje industrijskih podjetij, katero so delavci z navdušenjem sprejeli. Manifestirali so po mestih in tovarnah z zastavami sindikalnih organizacij in državnimi, ter nosili razne napise. Pri vhodih v tovarne ali pa rudnike, povsod vidiš napise: "Rudnik je naš!!" "Tovarna je naša!!" "Živel maršal Tito!!" "Nočemo biti sužnji!!", "Delu čast!!" in še nešteto drugih napisov vidiš vsepovsod.

"Tudi agrarna reforma se je izvršila, katere pa je bil spet kmečki delavec posebno vesel. Kajti grajščino in veleposestništvo zemljo so razdelili kmečkemu revnemu ljudstvu, dali so zemljo tistemu, ki jo sam s svojimi rokami obdeluje. Goto-vi kompleks pa so bili dani v skupno zadružno obdelavo, kjer jo ljudstvo skupno obdeluje in skupno uživa. Tako smo že danes dosegli pri kmečkemu in industrijskemu delavcu ogromne uspehe. Pri nas ni brezposelnosti in tudi stavk ne, primanjkuje pa največ delavcev-strokovnjakov.

"Pišeš, da si dobil časopise, toda bil sem razočaran, zakaj ni naših slovanskih časopisov kot "Slovenski poročevalec", "Ljudska pravica" in še več drugih. "Slov. poročevalec" je glasilo Osvobodilne fronte, "Ljudska pravica" pa glasilo komunistične stranke Slovenije. To sta dva glavna dnevnika, ki prinašata vso zunanjo in notranjo politiko, gospodarska vprašanja ter nasvete za reševanje dnevnih problemov. Mogoče, da so jih vrgli v stran ob priliki cenzure.

"Na vprašanje glede elektrifikacije, ti odgovorjam, da mi v Zužemberku imamo elektriko že od leta 1940. Jaz jo imam tudi v moji novi hiši. Imam tudi dva električna likalnika, enega 6 kg težkega za delavnico, enega pa za doma. Glede elektrike gre še precej dobro, samo za plačati je precej. V Drašče vasi pa še nimajo elektrike, čeravno gre omrežje visoke napetosti ravno gor po brezju nad našo hišo proti Smihelu. V Drašče vasi pa so vseeno že droge postavili in čakajo samo na material. V letošnjem letu bo gotovo že sve-tila, če se bodo kaj pobrigali za material, katerega ni preveč na razpolago.

"Kakor em Ti že pisal, sem tudi ta četrti paket dobil in sem ti že nekaj več o teh zadevah pisal. Od paketa smo prej plačevali 38 din. ko so bili še na cenzuri pregledani, sedaj pa jih tukaj pregledujemo na pošti, kot sem Ti že pisal, ter plačamo 11 din. Če pa je med potjo na novo zavil se plača 17 dinarjev. Tudi jaz sem večkrat na kontroli pri pošti in vidim, kaj vse ljudje dobijo v paketih in koliko jih dobijo.

"Zdaj pa vas vse skupaj lepo pozdravljam.

Pepe.

Pismo iz Solkana

Mrs. Doroteja Strancar je prejela pismo od svojega brata Štefana Kompara iz Solkana na Primorskem, ki piše o razmerah, ki sedaj vladajo v našem Slovenskem Primorju. Brat se zahvaljuje za pisma in pakete, li jih je dobil, ter nadaljuje svoje pismo kot sledi:

"V Slovenskem Primorju imajo dosti boljše živče kakor pa ga imamo mi, ki se nahajamo na Morganovi erti. Meso in drugo živež je dosti bolj poceni kakor pa pri nas tu v Gorici, plače pa so enake. Sedaj je že več kot eden mesec odkar so zapeli mejo med Slovenskim Primorjem in Gorico. Poprej smo tudi mi prinesli kakšno kilo mesa čez mejo toda sedaj se lahko prenese edino kar človek sne v enem dnevu. Mi smo si pridelali eno malo turšice in en kvintal pšenice, sedaj pa tega ne moremo pripeljati v Solkan dokler ne bo podpisana mirovna pogodba med Jugoslavijo in Italijo.

"Se vedno ne vemo, kam bomo prišli, dali pod Italijo ali pa

(Dalje na 3. strani)

Vasilj Grossman:

Nacistična klavnica v Treblinki

(Iz ruščine prevel: J. Kaučič.)

(Nadaljevanje)

Zagrmeli so strelji na vseh koncih in krajih taborišča; zagrmeli so strojnice na zavzetih od jetnikov na stražnih stolpih in pred gestapovskimi barakami. Zmagoslavno, kakor zvonovi na veliki praznik, so odmevale ročne granate in eksplozije tankov. Vse ozračje se je treslo od groznega ropota in treskanja; gorele so barake in gestapovska stanovanja ... Zvižganje krogel je popolnoma zadušilo šumenje debelih mrtvaških muh, ki so se od straha dvignile v zrak pred ognjem in ropotanjem. Na soncu so se blišale okrvavljene sekire, noži in bodala razjarjenih upornikov. Ta dan je hudobna in živalska kri gestapovcev prvič oškropila dvorišče treblinske klavnice in jasno modro nebo je zmagoslavno praznovalo uro masčevanja nad živalmi. Ponovila se je stara zgodba: človeška bitja v živalski podobi, katere so se predstavljala za potomce neke "višje rase", bitja, katere so še do večerja glasno kričala: "Ach-tung, mutzen ab!" (Pozor, kape doli!) in bitja, katere so posmejavajoč klicala varšavske upornike iz hiš na morišče s pretresajočim glasom gospodarjev: "Alle r-r-r-raus!" (Vsi takoj ven!), ta bitja, prepričana v svojo vsemogočnost, so se izkazala, ko se je šlo za njihovo lastno kožo, za največje strahopetce, padajoče na koleni in proseč milosti. Postali so popolnoma brezglavi in tekali so sem in tam, kakor preplašene podgane. Na svojo in v naprej zasnovano obrambo, so popolnoma pozabili. O tem sploh ni vredno, da bi govorili ali pisali.

Dva meseca in pol pa uspelem upor v treblinski klavnici, je nastal sličen upor v Sabiburski klavnici, kjer so Nemci izločevali iz človeških trupel poljska gnolja ter jih pošiljali v Nemčijo. Upor je izbruhnil dne 14. oktobra 1944. Vodja upora je bil neki ruski ujetnik po imenu Saško, doma iz Rostova na Donu. V Sabiburski klavnici se je zgodilo isto, kakor v Treblinski; na pol mrtvi in sestrđani jetniki, so znali dobro obračunati z gestapovskimi junaki. V Sabiburski klavnici so se uporniki poslužili še enega načina, katerega se uporniki v Treblinki niso poslužili. Saško je namreč ukazal upornikom, da si napolnijo svoje žepce z drobnim suhim peskom, katerega so potem metali gestapovcem v oči, ter jih tako slepili in jih delali nesposobne za borbo. Toda upor v Sabiburski klavnici ni bil tako uspešen, kakor je bil v Treblinski. Upor je bil zadušen, toda kljub temu je padlo več dušev gestapovcev in mnogo stotin upornikov. Le redkim se je posrečilo pobegniti in med temi srečnejši je bil tudi vojak Saško.

Ko se je treblinskim upornikom zadelo, da so dovolj temeljito uničili treblinsko klavnico, so se z eno-minutnim molkom posloviili od pepela milijonov žrtve, potem so pa odšli v bližnje gozdove. Toda nemško okrožno povelje se je naglo zavdalo. Poslali so čete iz vseh bližnjih garnizij v sled za uporniki in na pomoč je prišla celo nemška aviacija. Cele tri dni se je višala borba v gozdovih okrog Treblinke med dobro oboroženimi Nemci in golorokimi uporniki. Uporniki so se razkropili po grmovju odkoder so nepričakovano skakali Nemcem od zadaj na vrat, jih zabadali z noži, se jim vcepjali z zobmi v vrat in jih z rokami dušili. Toda končno so podlegli veliki premoči in le malo katerim se je

posrečilo pobegniti in dočakati naslednjega dne, toda svoj namen so dosegli.

Dne 4. avgusta leta 1944 je treblinska klavnica preneala s svojimi smrtnimi obdelovanjem. Na tem dnevu so izvedli samo še dožigali ostala zakopana trupla. Kar se upornikom ni posrečilo uničiti za časa upora, so pa Nemci sami začeli razarati. Razbijali so zidana poslopja, zorali bodečo žico okrog taborišča in požgali še ostankne barak, ki niso zgorale ob času upora, vsa mehanična naprava pumskih celic je bila demontirana in poslana v Nemčijo, betonirane celice pa razstreljene. Tudi postajno poslopje so razstrelili, pobrali so tračnice in železniške prage in vse nekam odpeljali. Kaj so Nemci s tem hoteli doseči? Ali so morda hoteli skriti sledove milijonov umorjenih ljudi? Ali je sploh bilo mogoče skriti vse te srašne zločine? Kako naj prisihiho k molku tisoče ljudi, kateri so bili tukaj kot žive priče, kateri so vsak dan videli pri-najajajoče vlakce z žrtvami iz vsen koncev Evrope! Ali je mogoče izbrisati iz človeškega spomina tisti črni dim, kateri se je dan in noč, tekot trinajst mesecev vail nad treblinsko klavnico in po bližnje okolici? Ali je mogoče iztrgati iz človeškega spomina 13-mesečno obupno kričanje žena, mater in otrok pred vzhodom v plinske celice? In rad bi vedel kje je tista nadnaravna moč, ki bi znala prisiliti k molku okoliške kmete, kateri so dan za dnem odvažali človeški pepel iz klavnice ter ga razsipali ob cestah in potih okrog klavnice? In končno: ali je mogoče prisiliti k molku vse žive priče, katere so bile prav do zadnjega dne nasilno zaposlene pri sežiganju zadušeni žrtve? Gestapovci ne bo več ustrašili z glasnim krikom: "Mutzen ab!", ali pa z grožnjami plinskih celic teh prič. Himmler nima več oblasti nad svojimi podrejenimi pomagači, kateri zdaj s povečanimi glavami in tresočimi rokami, tiho pripovedujejo svojo zgodovino ponorelih zločinov. Sovjetski častnik, s Stalingradskim odlikovanjem na prsih, točno popisuje list za listom o zločinih gestapovskih živali. Poleg vrat stoji na straži vojak s stisnjenimi pestmi, tudi na njegovih prsih se blišči Stalingradskim odlikovanje, njegov suhi in od vetra potemnel obraz izgleda surov. To je obraz ljudske sode! In ali ni čudno, da je prišla v Treblinko pri Varšavi ena izmed zmagoslavnih stalingradskih armad? Niso zastoj postali zbegani Hitlerjevski veljaki v februarju leta 1943; ni zastoj tako nagloma priletel v Treblinko sam gestapovski veljak Himmler, ter ukazal postaviti ogromne peči, sežgati trupla umorjenih žrtve in temeljito uničiti krvave sledi nemške kulture. Toda njegov trud je bil zaman. Stalingradci so kaj kmalu prišli v Treblinko in pot od Volge do Visele se jim je zdel precej kratka. Danes se celo zemlja okrog treblinske klavnice upira bli udeležnica teh krvavih zločinov, katere so izvršili nad človeštvom nemški "nad-ljudje". Zato bruh zemlja iz sebe kosti in razne predmete, katere so hoteli skriti vahnemski fašisti s tihim odobravanjem celokupnega nemškega naroda.

(Dalje in konec)

Oglašajte v - - -
Enakopravnosti

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSEKSE

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

Ko je Ahac mislil, da je že vse pri kraju, pa ga je na vsem lepem iznenadila mati saria. Nenadoma je prišla k njemu in mu prinesla novo hranilno knjižico, rekoč:

"Ahac, tu imaš hranilno knjižico. Jaz je nočem imeti doma. Hranil jo ti in je ne daj nikomur iz rok. Ako bom kaj potrebovala, bom prišla k tebi in boš ti zame jemal denar ven. Če bi me pa bog na vsem lepem poklical k sebi, pa dobro pazi, kaj ti povem. Iz tega denarja plačaj pogreb, oskrbi zame vsako leto eno mašo na dan moje smrti, pet tisoč daj Nežnemu sinu, ki ga je imela s Tumpeževim, da bo vedel za svojo babico, kar pa ostane, je tvoje. . . Tako boš dobil vsaj nekaj iz Permanovega grunta. . . Da, in še nekaj bi ti rada rekla. . . Perman si je svoje nesreče sam kriv. Kdo ve, kje se potepa, toda moj sin je, tvoj brat je. . . Če se bo kdaj zopet vrnil v Jamnico, bo gotovo prišel kot berač. Prosim te, ne zapusti ga, pomagaj mu, kakor veš in znaš, da mu ne bo treba kje za plotom poginiti. . ."

Govorila je hitro, hlastno, kakor bi se bala, da bi se ji misli pretrgale in bi potem nevedela dalje. Sin se je omečal.

"Ah, mati, ne govorite tako. Krepki ste še in boste še dolgo živeli. Če bi pa kaj prišlo, se bo zgodilo tako, kakor želite. Jaz sem sploh že mislil, da se vam ne bi bilo treba mučiti pri Zabevu. K meni bi prišli, bomo že našli prostora. . ."

Toda mati, ki se vedno ni obrnila oči od njega, ga očividno ni poslušala; kakor da ima še nekaj na jeziku.

"Ahac, še ne nekaj sem pozabila," je dodala hitro, "sedmina ne sme biti pri Lukaču. Z njim se je za našo hišo začela nesreča. . ."

Potem je odšla tako naglo, kakor je bila prišla.

Permanca je ostala pri Zabevu; kakor je trdila, največ zaradi otroka, ki mu je takrat rešila življenje in ki ga je silno vzbujala. Toda njeno življenje se je prej izteklo, kot je mogel kdo pričakovati. Do pozne starosti trdna stanka je začela naglo hirati in leto dni potem jo je stisnila zima. Sedmina ni bila pri Lukaču, ker jo je Zabev napravil doma, kakor bi mu umrla njegova, lastna mati. Permanca ni dočakala, kar si je najbolj želela, da bi smrt še pred njo rešila Zabevko, ki je še vedno hiral v umobolnici.

Takoj po materini smrti je Ahac odpovedal v hranilnici materino vlogo. Takoj prvi uradni dan po preteku šestmesečnega odpovednega roka je šel dvigniti denar. Precej je zapazil, da so se ga v posojilnici nekam ustrašili. Začelnik Dvoranik se je v zadregi začel čvhati za tilnikom.

"Kaj pa je, ali ni kaj prav?" je vprašal Ahac naglo.

"Vse je prav, toda povedati ti moram, da je vloga zamrznila. . . Vse vloge so zamrznila in ne morem ti nič izplačati. . ."

Ahac je zazijal in je komaj še slišal v zadregi izgovorjeno besedo:

"Križa, gospodarska križa."

Ta trenutek se je zaprla nevidna lovka sto in storoškega polipa, ki se je iz glavnega mesta prilepila na Dobrije, na Jamnico. Zaprla pa se je samo za hip, dokler nevidne ustnice niso porile kaplje, ki se je imeenovala: petdeset tisoč dinarjev, po jamniško pa žulj pernjaške zemlje — potem se je lovka zo-

pet odprla kakor nevidno brezdanje žrelo. . .

Ahac je že drugič izgubil deščino.

Četrto poglavje

Bilo je že pozno ponoči, v v Munkovi bajti, ki je stala na koncu prostrane gorice, je še vedno brlela drobna lučka. Hiša na drugem koncu je bila že temna in tam je šlo že vse počivat. Nad Munkovo jamo je ležala hladna, a lepa suševa noč. Pojle nad hišo je bilo še pokrito s strnjanim snegom, a pod hišo so bile že velike kópnače. Zadnji dnevi so bili jasni, polni sonca, in sneg se je naglo umikal proti gori. Po sončnih krajih so nekateri kmetje začeli že gnojiti. Jama je bila tiha, le od potoka se je slišalo enakomerno ropotanje mlina, ki je delal za Munke tudi ponoči.

Stara Munkinja je šla že v posteljo, njen mož pa je še vedno obračal v rokah čeljusti novih grabelj, ki jih je delal za svojo snaho Bunkinjo. Trudil se je, da bi napravil čim lepše in lažje orodje, in bilo je, kakor da bi v to delo polagal nekaj tiste svoje ljubezni, ki jo je vedno gojil do sinove žene. Bunkovo gospodarstvo mu je sicer de-

lalo mnogo preglavic in skrbi, a za vse to je dolžil bolj sina kakor snaho. Če se je spomnil njenih devetih otrok, se mu je srce vsakikrat zmečalo. Malo je bilo žensk v Jamnici, ki bi bile tako blagoslovljene, kakor je bila Bunkinja.

Mož se je zadnja leta zelo postal. Postave je bil še vedno tršate, toda lasje so mu postali popolnoma beli in, ker se zadnje leta tudi ni več bril, je nosil tudi čisto belo, bolj široko kakor dolgo brado, ki mu je pokrivala vse lice gori do oči. Iz tega zarastlega obraza je gledalo le smelo čelo, uporni, šilasti nos in iznad njega dvojce še vedno živih oči. To je bil zdaj stari Munk.

Ko je Munk nazadnje odločil čeljusti, ne vedoč, ali naj še nadaljuje z delom, ali pa naj spat tudi on, so se zunaj na pragu zaslišali težki koraki. Starčeve oči so se takoj čudno zablikale in čez njegov obraz je švignila nemirna senca. Spoznal je korake in vedel, da prihaja v hišo njegov sin Bunk. Vedel je tudi, da je sin pijan. Ostro je prisluhnil poznemu ropotu. Koraki so se za hip ustavili, ko da bi tisti, ki hodi, ne vedel, ali naj vstopi, ali pa naj se obrne in nadaljuje pot v noč. Toda koj nato so noge znova zaropotale in v sobo je stopil Bunk.

(Dalje prihodnjic)

ZBOROVANJE BIVŠIH POLITIČNIH JETNIKOV

PARIZ, 31. marca. — V Parizu se je pričelo prvo zborovanje mednarodnega kongresa bivših političnih jetnikov, katerega so se udeležili predstavniki 18 držav.

Politično rast je prav tako nemogoče ustaviti kot versko rast — zlasti ne z uporabo sile. In predlagana avantura v Grčiji, ne glede na vse drugo, je temeljno uporaba sile.

od terorističnih aktivnosti več ti-soč oboroženih mož, ki jih vodi-jo komunisti. . ."

Ako je neka vlada tako slabotna, da ne more sama obravnati "z več tisoč oboroženimi možmi," ne glede, kdo jih vodi, tedaj smemo upravičeno reči: prvič, da ako mnogo ljudi v Grčiji dejansko ne simpatizira s temi "več tisoč," pa jim gotovo ni dosti mar za eno ali drugo stran, in drugič, da taki vladi ne more nobena zunanja sila dosti pomagati.

Politična rasi se ne da ustaviti s silo

Ako podvzamemo to akcijo v Grčiji, bomo s tem Rusiji dejansko rekli: "Mi smo nasprotni komunizmu in bomo pomagali grški in turški vladi, da vodita boj proti njemu." Ali ni zelo možno, da bo Rusija pod temi okolščinami odvrnila: "Storite, kar hočete, ampak v takem slučaju bomo tudi mi podvzeli korake v podporu komunizmu." Pozabiti ne smemo, da ima Rusija mnogo sredstev poleg vojne za pospeševanje komunizma — dejansko mnogo več kot pa jih imamo mi za boj proti njemu. Neprijetno kakor nam to utegne biti, ampak priznati moramo, da mnogo ljudi širom sveta gleda na komunizem v ugodni luči in da ga smatrajo za popolnevo obliko vlade. Komunistično gibanje imamo tudi v naši lastni deželi, ampak ne moremo storiti mnogo, da bi preprečili njegov sprejem od nekaterih izmed naših ljudi.

Politično rast je prav tako nemogoče ustaviti kot versko rast — zlasti ne z uporabo sile. In predlagana avantura v Grčiji, ne glede na vse drugo, je temeljno uporaba sile.

Urednikova pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

pod Jugoslavijo. Najbrž pa bomo ostali pod mednarodnim ozemljem z Trstom vred, ker ne morejo doseči sporazuma in ker se kapitalistične države bojijo, da se komunizem ne bi razširil v Italijo. Toda kmalu bomo že vedeli kako bo in kaj. Žal mi je radi sina če ne bomo prišli pod Jugoslavijo, ker on je tam dobil službo.

"Imamo velike zmešnjave glede zamenjave denarja. V Italiji je en dolar po 450 do 480 lir tu pri nas pa je le 225 lir. V Italiji denar manj velja kot pa pri nas tako, da v Italiji zaslužijo delavci več kot pri nas, toda kot sem rekel, je denar manj vreden. Seveda, kar dobimo na odmerke je tu dosti bolj po ceni kot pa v Italiji. Opisal ti bom cene raznega živeža, ki ga dobivamo na odmerke:

Kruh je 21 lir kila ko ga dobimo na odmerke, drugače pa v prosti prodaji po 80 lir. Mast, ki je dobimo na odmerke 25 dkg na mesec, je po 80 lir, v prosti prodaji pa 800 lir; maslo je v prosti prodaji po 1,200 lir,

Griški vladi ne more nihče dosti pomagati

Predsednik je rekel: "Obstoj grške države je danes ogrožen

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO

proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POŠKODBAM, ITD., pokličite

JOHN ROŽANCE

v uradu EAST SHORE REALTY CO.—778 E. 185 St.

na uradu: IV 6561 — na domu: KE 3662

NE ODLAŠAJTE!

DENAR VLOŽEN DO 10. APRILA 1947. BO DONAŠAL OBRESTI OD 1. APRILA 1947

Vložite torej sedaj vaš prihranek na hranilno vlogo v našem zavodu, ki plačuje obresti po najvišji meri, da je vam v dobrobit in tudi v varnost.

Naša posojilnica pomaga tudi vojnim veteranom za dosego njih lastnih domov. Do 31. decembra 1946, je dobilo 257.600 veteranov GI posojila pri posojilnicah.

Veseli smo, da je imel tudi naš zavod s pomočjo naših vlagateljev priliko pomagati našim zaslužnim veteranom. Naš cilj je pomagati jim še v večji meri, torej bo vaša vloga v dobrobit vam in naši mladini.

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

6235 ST. CLAIR AVENUE

olje po 800 lir, špeh po 700 lir. Sladkorja dobimo na mesec 30 dkg na osebo in sicer je od 160 do 320 lir, v prosti prodaji pa 1,000 lir. Makarone dobimo po 2 kg na mesec in so po 30 do 40 lir, v prosti prodaji pa 140 lir, krompir je po 48 lir, goveje meso po 460 do 500 lir, fižol pa 200 lir.

"Slaba moška obleka stane 15,000 do 30,000 lir, čevlji pa od 4,000 do 6,500.

"Sedaj pa ti bom opisal zasluzke: Franci ima 2,100 lir plače na mesec, moj sin pa zasluži okrog 4,000 lir. Sedaj si lahko zamisliš kakšna draginja je tu. Sedaj samo čakamo, da bi videli kako bo pod Jugoslavijo ker v Jugoslaviji je vse podržavljeno.

"Za enkrat smo bili srečni, da smo imeli svoje v Ameriki in da ste nam pomagali, tako da smo lažje shajali v teh dveh letih odkar je vojna končana.

Pri koncu mojega pisma vas vse lepo pozdravljam.

Tvoj brat

Stefan.

Dela za ženske

POMOČNICE ZA URADNIŠKI LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti večji angleščine

Samo čedne, snažne in večše žene v starosti 20 do 39 let se naj prijavijo.

DOBRA PLAČA

Dobi se obele in uniforme

Zglasite se pri

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Soba 901

700 Prospect Ave.

Razno

Se mora prodati takoj—Bungalov s 5 sobami; kombinacijski fornec, vse udobnosti. Cena \$7,600. 1234 W. 93 St., J. RECKERT, ME 0989.

Popravimo strehe, škrlinate in tile; siding; kleparska dela in mizarstvo. 30-letna izkušnja. — M. J. Severin, OR 1449.

CEMENTNA DELA

DOVOZI, HODNIKI, KLETI, PODI, STENE IN DRUGA TAKA DELA

ANTAL

ON 0382

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd., IV 4221

Se priporoča rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

ISČE SE

1, 2 ALI 3 SOBE,

opremljene ali ne, za dvojico brez otrok. Najraje med E. 55 in E. 79 St. Kdor ima za oddati, naj pokliče HE 5875.

LASTNIK PRODA HIŠO

za dve družini, 4 sobe spodaj, 4 zgornj; moderne naprave; dve garaži, cementni dovoz, lota 40x135. Hiša v zelo dobrem stanju. Nahaja se v slovenski naselbini. Naslov in telefonska številka se izve v uradu Enakopravnosti.

A. Malnar

Cementna dela

1001 E. 74. St.

EN 4371

Frank Marzlikar

16131 ST. CLAIR AVE.

Dela za moške

TEŽAKI

ZA ČISTILNICO OBLEK

Plača od ure.

D. O. SUMMERS CO. — HE 7220

Delavci za livarno

Crane Men

Acetylene Cutters

Annealer operatorji

Chippers

STALNO DELO

Plača od ure in nadurno delo. Vežbanje na delu.

Crucible Steel Casting Co.

W. 84 St. in Almira

DELAVCI ZA LIVARNO

CRANE MEN — ACETYLENE CUTTERS

ANNEALER OPERATORJI

CHIPPERS

STALNO DELO

Plača od ure in nadurno delo. Vežbanje na delu.

CRUCIBLE STEEL CASTING CO.

W. 84 St. in Almira

Posluga

Kleti prenovimo, izkopamo, zgradimo pod starimi domovi, naredimo stopnjice, stene, zamašimo luknje v kleti, da je varno proti podganam, zgradimo garaže in vsakovrstno delo iz opeke. Prvovrstno delo. — FL 8389.

Specialisti za nove strehe na domovih. Prvovrstni material za nove strehe je sedaj na razpolago. Za takojšnjo postrežbo in ekspertno delo, pokličite MR. O'ROURKE. — Izognite se pomladanskega navala, poslužite se zmernih cen. Na odplačila. — MA 5590.

BARVANJE—PAPIRANJE

UMIVANJE STEN

Zanesljivo delo po ekspertih

RA 3914

Plumbing—Heating. Odvodovodno kanalizacijo električno skistimo. Vršimo vsakovrstna monterstva popravila. Točno in zanesljivo delo po bivših vojaki. — PO 0131.

UMIVANJE STEN

na domovih, v uradih in trgovinah

Izurjeni delavci.

Interior Cleaning Co. — PO 1673

Zemljišča

HIŠA NAPRODAJ

5 sob, opremljena ali brez opreme. Se prodaja radi odhoda iz mesta na jug. Odprta na ogled vsaki dan med 2. in 5. uro. Cena \$8,300.

21128 COLLIER AVE.

Euclid Ohio

Hiša odprta na ogled

na 1193 E. 170 St.

od Grovewood Ave.

v nedeljo od 2. pop. do 7. zv.

Velika moderna hiša s 6 sobami v prvovrstnem stanju. Zidana garaža za 3 avte. Cena je bila znižana na \$16,500. Ako želite se prodaja na lahka mesečna odplačila. Za nadaljnje podrobnosti pokličite FA 2745.

HIŠA ZA 2 DRUŽINI

NA 19316 SHAWNEE AVE.

SE PRODA

2 garaži; 10 sob; lota 45x140. Za podrobnosti se polize na omenjenemu naslovu.

Razno

Čiščenje stenskega papirja in umivanje sten ter kem-toning. Za ekspertno delo pokličite Jim Bird, MA 6377.

NORTHEAST CLEANERS & TAILORS

18419 St. Clair Ave., LI 4516

Najmlajša slovenska zadruga čistilcev in krojačev na severovzhodni strani mesta. Lično in zadovoljivo delo. Pridemo iskati in nazaj pripeljemo.

KDO POTUJE V CALIFORNIJO ALI FLORIDO?

Želim se pridružiti k potovanju v en ali drugi izmed teh krajev. Sem zanesljiv in imam spravevala. Kdor potuje in bi sprejel spremeljevalca, naj pokliče po telefonu Montrose 112 R.

POZOR, VETERANI!

Sedaj je čas, da kupite hišo za eno ali 2 družini, blizu cerkve in šole v slovenski naselbini na Holmes Ave. Potrebujete se \$1300 takoj.

George Kasunič, HE 8056

VAŠI ČEVLJI

BODO ZGLEDALE KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 ST. CLAIR AVE.

Dela za moške

Težaki za livarno—odpremljevalci brusar. Stalno delo—plača od ure. — Crucible Steel Casting Co., W. 84th St. & Almira Ave.

Popravljač za avte; prvovrstne delovne razmere. Plača od ure. G. & M. AUTO CO., 7224 Euclid Ave., EX 3327.

TEŽAKI—neizurjeni; 30 do 45 let stari. Visoka plača od ure. — **KEMET LABORATORIES**

11901 Madison

STROJNI OPERATORJI

WARNER & SWASEY

MILLING MACHINES

DRILL PRESS — GRINDERS

BENCH HANDS

3. shift. — Plača od ure.

LE ROI CO.

12500 Berea Rd.

Mladenič-strojeopisec pri 20 letih; mora imeti lepo pisavo in biti natančen za delo v prodajnem oddelku s poslovojem. Prilika za pricučiti se prodajanja. — MA 1342.

Dela za ženske

Ženske za nočno snaženje

DOBRA PLAČA

Employment Office

7. nadstropje

THE MAY CO.

SIVANJE—LIKANJE

ČEKIRANJE—ASSEMBLERS

Plača od ure

D. O. SUMMERS CO., HE 7220

Splošno pisarniško delo. Mora imeti znanje "dictaphone"; tedenska plača, 40 ur tedensko; prednost ima stanovalka na zapadni strani.

VIKING AIR CONDITIONING

5600 Walworth

LIKANJE

Stalno delo; \$1.25 na uro

SWISS CLEANERS

20145 West Lake Rd., AC 4408

ŽENSKA.

STAREŠA ZA LAHKO TOVARNIŠKO DELO

Snažno. — Dobra prilika za bodočnost. Prednost ima ženska, ki ima nekaj znanja angleščine. CL 4768.

Prodajalka. Izurjena v prodajanju korsetov in spodnje oprave; stalno delo. Carson's, 14806 Detroit, AC 2740.

Klerkinja. Prijaznega vedenja in izurjena; za čistilnico obleke. Plača od ure ali na teden. Vogue Cleaners, 1931 South Taylor Rd., Cleveland Heights, YE 8900.

Klerkinja. Dobra prilika; stalno delo. Tedenska plača, 40 ur, 5 dni. Cyclone Fence Division, EN 1230.

Operatorica stroja za knjigovodstvo; tudi za splošno delo. Tedenska plača, stalno delo. Great Lakes Storage, 6904 Wade Park.

Junior stenografka, stalno delo; 40 ur tedensko; tedenska plača. — Canfield Oil Co., 3216 E. 55 St.

Klerkinja—Transportacijski urad; nekaj strojepisja, telefon. Mora biti natančna v številkah. Stalno delo—tedenska plača. — HE 2919.

STENOGRAFKA

SPREMELJEVALKA

Majhen urad v mestu. Tedenska plača. — MA 7805

OPERATORICE ZA POWER ŠIFRIRANJE

Plača od ure. — 1255 W. 4th St., CH 0456.

Splošno tovarniško delo za tipkanje naročil, razpošiljanje računov in telefonsko delo; 5 dni tedensko. Ure od 8. zj. do 4.45 pop. — The Hauser King Co., Caxton Bldg., 812 Huron Road.

Ženska ali dekle za pomagati pri hišnem delu in oskrbo otrok, ali pa gospodinja za popolno odgovornost. Če želite lahko tu ostanete. FA 7433

STENOGRAFKA

izkušena ali ne; zanimivo delo pri zavarovalniški družbi; tedenska plača, prilika na napredek; 5-dnevni tednik.

A E T N A

600 Leader Bldg., MA 5600

STENOGRAFKA

STALNO DELO

Mora imeti nekaj izkušnje 40 ur tedensko. Tedenska plača, 850 E. 72nd St., od St. Clair Ave.

EX 7200

COMPTOMETER OPERATORICA

IZURJENA ZA PAYROLL

Tedenska plača

Fairmount Tool & Forging Company

10611 QUINCY AVE., GA 4312

MR. STARNER

PREZIOH VORANC:

IZ DNEVNIKA NACIONALISTKE
ROZIKE GERMOLL

1. maja 1941.

Danes sem od vodje naše celice bila določena za otroško zaščitnico. To je velika čast zame, če pomislim, da sem stara šele 24 let in da sem prav za prav še dekle. Enega otroka sicer imam že sama, čeprav bi bilo mnogo bolje, da bi ga nikdar ne rodila. Tista svinja, ki je oče, je pobegnil kdo ve kam, kot da bi se me zbal, ko sem postala mati. Vendar sem gotovo zaradi tega pankrta dobila danes funkcijo otroške zaščitnice, zakaj celični vodja mi je pomežiknil in mi dejal:

"Ti si kot nalašč za ta posel, boljše bi sploh ne mogli dobiti."

Skušala bom dokazati, da sem vredna tega zaupanja, in izkazala se bom hvaležna našemu velikemu voditelju. Dobro se zavedam, kako velike naloge stojijo pred menoj. Saj živim v

kraju, ki mora biti šele preoblikovan, da bo vreden biti v državi velikega rajha. Tukajšnje ljudstvo je še neumno, zabito, pokvarjeno in veliko dela bo, da ga preobrazimo v novem duhu, da bo moglo postati vreden član našega velikega naroda. Doma povsod govorijo slovenski, nemški nočejo govoriti, čeprav so bili predniki tega ljudstva nemškega rodu. Otroci morajo biti najprej preoblikovani. V enem letu noben otrok ne sme več govoriti tega svinjskega jezika. To bo moja najsvežja naloga, ki jo moram izpolniti, če sem vredna članica naše organizacije. Celični vodja mi je prav pomenljivo namežiknil. Mogoče je še na kaj drugega mislil zraven. Sicer je oženjen, toda kaj mi to mar. Jaz bom gledala, da bom svojo dolžnost izpolnila tako, kakor mi je nalaga moja stranka. Heil Hitler!

1. junija 1941.

Danes se je zgodilo nekaj, kar moram zapisati tudi v svoj dnevnik. Sicer to ni taka velika stvar, ki bi pomenila kak velik uspeh pri mojem delu, toda je značilna za moje življenje. Danes smo imeli otvoritev otroškega vrta. Kako se je to poznalo. Otroci zavednih staršev so prepevali nemške pesmi in vzklikali našemu velikemu voditelju. Kako se človeku pri tem širi srce. Toda bilo je tudi mnogo otrok, ki se niso mogli živeti v ta duh. Ti so stali ob strani, si grizli prste in gledali izpod čela kakor zločinci. In potem so, o groza, pričeli med seboj govoriti tisti hlapčevski jezik. In videti bi morali, kako so jim šla lica narazen. Tedaj sem jim rekla, da ne smejo govoriti slovenski pod to streho, ampak nemški. In glej! Obstali so zakrknjeni na mestu. Tisti mulec od Slemnika je zajokal: "Jaz nemški ne znam." Paradiževa smrkovka pa se je nakremžila kakor njena stara in zasikala čisto na glas: "Jaz nemški že ne bom govorila!" Ali sem jo

zplačala, da se ji je kri pocedila z strupenega gobca. Tudi učiteljica ni ostala dolžna ničesar. Če bi ne bila navzoča okrožna voditeljica, bi že pokazali tej mrkolinki. Saj jih poznam, to zalego. Toda tega bo kmalu konec, v kratkem času bo vse očiščeno, kar je garjevega. Potem bomo šele lahko dihal, ker bo zrak čist. Tako bi se pa pošten človek lahko zadržal v tej gnolobi. Lista je že sestavljena. Gledati moram, da pridejo tudi Slemniki in Paradiži nanjo, ker drugega ne zaslužijo. Naš kraj mora postati čist, mora postati naša trdnjava. Jaz bom svojo dolžnost izpolnila, pa naj se zgodi, kar se hoče. Jaz sem otroška zaščitnica. Heil Hitler!

1. septembra 1941

Selitev je za enkrat končana. Napravila je pravi poplajh v deželi in moram reči, da je pomagala. Učitelji so izseljeni in v šoli ni nikogar več, ki bi okuževal našo mladino. Največji trgovci so izginili in kar je ostalo, bomo počasi preoblikovali. Ostalo je sicer še nekaj nepotrebnih, nekaj takih, ki bi jih jaz napravila raje danes kot jutri. Nekaj se jih je potuhnilo in skrilo v mišje luknje, toda ti nas ne bodo prevarali. Mi stojimo budno na straži za našega velikega voditelja. Heil Hitler!

1. decembra 1941

Včeraj sem prav za prav prvič stopila v akcijo kot otroška zaščitnica. Pri Blatniku so zaprli stara dva. Pri zadnji selitvi smo ju pustili na miru, ker smo upali, da se bosta spametovala in počasi vključila v novi red. Toda kopriva ne pozebe nikoli. Tako se je zgodilo tudi tukaj. Stari je začel rovat in njegova žena, tista kranjska pripenka, ni mogla več krotiti jezika. Morali smo ju zgrabiti zaradi zgleda za druge ljudi. Sedaj so ju odgnali v Celovec, od tam bosta šla v Begunje in potem naj se zgodi z njima, kar sta zaslužila. Pri hiši so bili trije pamzi, ki bi ostali sami doma. Stara dva sta ju hotela po silii vzeti s seboj. Starejšega je vlekel Blatnik s seboj, dva pa je držala stara. V vsaki roki enega. In kako se je drla:

"Otrok vam ne dam in ne dam. Ubijte me, ali otrok vam ne dam. Otroci so moji. Kako morete iztrgati otroka iz materinih rok?"

Kar sikala je vame, kakor kača. In otroci so vekali, da mi še zdaj zveni po ušesih. Tedaj mi je dejal Herman:

"Napravi že vendar red."

Takrat sem pristopila in iztrgala stari najprej starejšega otroka iz rok. Potem sem ji iztrgala tistega, ki ga je nosila na prsih. Herman je istočasno iztrgal otroka očetu. Sodrugi so morali stara dva ukleniti, ker se nista hotela vdati in sta vonomer vpila:

"Moji otroci, moji otroci! Pustite nama vsaj otroke!"

To je bil cirkus. In otroci sami, kot da bi se bili nalezli so-

(Dalje na 6. strani)

Green Beverage

256 E. 156 Street
med Grovewood in Corsica Ave.
IMAMO 25 RAZLIČNIH
VRST PIVE KAKOR TUDI
RAZLIČNA VINA IN
LIKERJE
ANTON IN
PAULINE JANŠA
Pripeljemo tudi na dom
POKLIČITE KE 2570

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE IN
NIKDAR POZABLJENE
SOPROGE IN MATERE

Rose Jaklich

ki je za vedno zatisnila svoje
oči dne 29. marca 1944.

Zalujoči ostali:

JOSEPH JAKLICH, soprog;
FRANK in JOSEPH, sinova;
ROSE LEVSTEK in ANNA
ZUPANCIC, hčeri.

Cleveland, O., 1. aprila, 1947.

TELEFONSKA STAVKA JE
VAŠA ZADEVA

Ker je to vaša zadeva telefonska družba misli, da ste upravičeni vedeti vsa fakta.

Stavka bi ustavila potrebno postrežbo in bi ustvarila nepravilnosti za tisoče ljudi, obenem bi paralizirala trgovino ter ogrožala življenje in lastnino.

Družba se zaveda resnosti take stavke, zato je urgirala in uradno ponudila arbitracijo na zahtevah glede plač.

Te zahteve bi morale biti arbitrane v Ohio od Ohijčanov, ker Ohijčani so prizadete stranke. Plače v Ohio so za ohijske razmere. Cene za telefonsko postrežbo so napravljene po ohijskih zakonih in plačane od Ohijčanov. Plačilna pogodba družbe je z Ohio Federation of Telephone Workers, ki je avtonomna unija in ohijska korporacija. Družba se je vedno pogajala in poravnala nesporazume s to unijo.

Telefonske plače so ugodne v primeri z drugimi deli, ki zahevajo isto izvežbanost v vsakem naselju. To mora biti smernica družbe za namenom, da privabi take ljudi, ki so potrebni, da izvršujejo najboljšo postrežbo po zmerjeni ceni. Plače, ki so nad tem, bi bile nepošteno za odjemalce, ki plačajo ceno za postrežbo, ki preskrbi denar za plače.

TELEFONSKI LJUDJE DELAJO DOBRO

Morda poznate nekaj telefonskih ljudi. Mnogo jih je in fini ljudje so. Ako jih poznate, lahko sami presodite, kako obstoje. Vedeli boste, da imajo izvrstne delovne pogoje, stalno delo, lepe dohodke, do treh tednov počitnic s plačo, liberalno odškodnino za bolezni in preskrbljeno za pokojnino. Vedeli boste tudi, da so telefonski ljudje plačani v času, ko se uče dela in imajo priliko za napredovanje, kot nikjer drugod... v kaki organizaciji, ki privede vse upravno osebje iz svojih vrst. Ta fakta so bila vedno dobro poznana v tem delokrogu.

Na primer, kadar je operatorica v srednje velikem mestu z družbo samo 18 mesecev, vključno časa za treniranje, dobi povprečno na teden \$37.00. Vrh tega dobi še plačano za nadurno delo, ker plača je na podlagi 40 urnega tednika, in povrhu dobi za večerno delo in posebej za praznike in nedelje. Za osem let sužbe dobi regularno povišanje plače. Operatorica v velikem mestu dobi povprečno dva ali tri dolarje več, v malem mestu pa par dolarjev manj kot v srednje velikem mestu.

KAJ UNIJA ZAHTEVA

Unija zahteva \$12 na teden poviška za vse in dodatno odstranitev vseh zvez telefonskih plač z razmerami v naselju in mnogo drugih sprememb.

Ako bi se ugodilo vsem unijskim zahtevam, bi to zneslo \$35,000,000 na leto. Ta povišek bi znesel povprečno več kot \$2 na mesec za vsak telefon.

Družba upa, da se vsa ta zahteva lahko poravnava brez kakih nevšečnosti za publiko.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Naznanilo!

SEDAJ IMAMO NA RAZPOLAGO

NOTE ZA KOMADE,
ki jih igra FRANK YANKOVICH
(za harmonike in klavir)

SHANTY POLKA

LET'S GO TO THE GREEN TOWN—valček

BEACH POLKA

HAPPY HOUR—valček

CAFE POLKA

WALTZ MEDLEY

Vsake note
40c

Imamo tudi 1. in 2. zvezek slovenskih valčkov in polk
za harmonike—po \$1.25

TU SO NAJNOVEJŠE PLOŠČE PO
FRANKIE YANKOVICHU

Col. 12313—SHANTY POLKA

HAPPY HOUR—valček

Col. 12314—CAFE POLKA (Hey, Ba Ba Re Ba)

HURRAY SLOVENES

Col. 12321—JOLLY POLKA

CHEER UP, SWEETHEART—Waltz

Mi imamo popolno zalogo vseh Yankovichevih plošč.
Naročila za tri ali več plošč pošljemo po pošti.
Trgovina je odprta vsak večer do 9. ure razen ob sredah.
Pri nas si tudi lahko nabavite radio aparate in druge
električne predmete po zmernih cenah.

MELODY MART

12323 St. Clair Ave.

Glenview 1158

OBIŠČITE NAŠO GOSTILNO!

Vedno boste dobro postreženi z najboljšim pivom,
vinom in žganjem. Okusen prigrizek.

KERN CAFE

231 East 156 St. - IV 9555

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM!

Naj bo duh velikonočnih praznikov z vami!

ZAPRTO OB NEDELJAH

KUNCIC PERROTTI CAFE

390 East 156th Street

Phone: KEnmore 9809

Serving Meals at All Times

Our Rathskeller is available for Parties, Banquets,
Weddings, etc.

EXCELLENT FOOD—BEER—LIQUORS—WINES

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM!

LAURICH'S

15601 Holmes Avenue

BEER AND WINE
TO TAKE OUTCOMPLETE FOUNTAIN SERVICE
CANDY AND TOBACCO

Mulberry 9467

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM!

NOTTINGHAM TAVERN

18526 St. Clair Ave.

J. TANKO in J. SAMSA, lastnika

KEnmore 9857

V naši gostilni boste vedno prijazno postreženi z
dobrim svežim pivom, pristnim žganjem in najboljšim
vinom. Okusen prigrizek.

Ples vsako soboto Odprto ob nedeljah do 2.30
SE PRIPOROČAMO ZA OBISK

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo
vsem prijateljem in znancem!

MR. IN MRS. FRANK TELICH

17105 GROVEWOOD AVE.

IV 7273

Slovenska gostilna, kjer boste vedno prijazno
postreženi.

Vino—pivo—žganje—dober prigrizek.

Ako želite izpitati kozarček dobrega žganja ali kozarec
svežega piva ali pristnega vina, pridite k nam.

SVETEK'S CAFE

MRS. ANTONIA SVETEK, lastnica

768 East 200th St.

Naj bo duh velikonočnih praznikov z vami!

FRANK TONY CAFE

1259 Marquette Ave., EX. 0267

Zahvaljujemo se za dosedanje naklonjenost ter se priporočamo za poset v bodoče. Našim gostom vedno postrežemo prvovrstno z najboljšim pivom, žganjem in vinom ter prigrizkom.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem obiskovalcem in prijateljem!

Vsem klijentom in prijateljem

želi

DR. A. L. GARBAS

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK V SND

6411 ST. CLAIR AVE

EX 5300

vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM!

CARL G. OPASKAR, M. D.

Zdravnik

740 EAST 152nd STREET

Office: GL.: 3184 — Res.: PO. 8055

DR. VINCENT OPASKAR

Zobozdravnik

6402 ST. CLAIR AVENUE — HEnderSON 4114

FRANK V. OPASKAR

Odvetnik

HIPPODROME BUILDING

MAin 3786

Res.: WASHINGTON 0989

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM!

J. METELKO, O. D.

6417 St. Clair Avenue

VESTI IZ KOROŠKE

(Posneto iz "Koroškega tednika")

Prebivalstvo Lobnika je doprineslo velike žrtve

Prebivalstvo Lobnika pri Železni Kapli je naslovljeno na dr. Vilfana pismo, iz katerega posnemamo nekaj izveščkov.

Slovenci in antifašisti iz Lobnika smo prepričani, da bodo zavezniki upoštevali naše velike žrtve, ki jih je lobniško prebivalstvo doprineslo za svojo narodno osvoboditev na strani zaveznikov.

Lobnik ima samo 30 hiš, ki pa so dale 23 partizanov, od teh jih je padlo 12. Iz Lobnika je bil prvi komandant prvega koroškega bataljona tovariš Franc Pasterk-Lenard, partizan od oktobra 1942, padel 4. aprila 1943 pri Mežici. Iz našega kraja je bilo izseljenih 12 slovenskih družin. V koncentracijskih taboriščih je bilo 32 oseb, od teh se jih šest ni več vrnilo.

Tovariš Jurij Pasterk je bil zaradi sodelovanja v osvobodilnem gibanju obsojen na smrt in 29. aprila 1943 obglavljen na Dunaju.

Kljub vsem žrtvam se naš položaj v tako imenovani "demokratični" Avstriji ni nič spremenil. Požgana slovenska domačija pri Mikeju še vedno ni obnovljena, čeprav je bila vsa družina v partizanih. Nacistu in narodnemu izdajalcu Vrbanu pa so avstrijske oblasti takoj izdale dovoljenje za gradnjo hiše. Hišne preiskave pri zavednih slovenskih družinah so vsakdanji pojav, pri izseljenih družinah tudi aretacije.

Kakor smo bili pripravljeni doprinesiti žrtve za končno osvoboditev, tako hočemo tudi naprej storiti vse, da bi se za vselej osvobodili.

Kje so grobovi avstrijskih partizanov?

Iz Dol pri Podravljah nam piše star kmét:

Iz dneva v dan beremo v koroških reakcionarnih listih o velikem doprinosu Avstrije k zmagi zaveznikov. Koroški Slovenci pač najbolje vemo, koliko nasprotnikov nacizma je bilo v Avstriji. Vemo, koliko prostovoljcev je šlo na fronto za Hitlerja in koliko jih je potem padlo "za Fuhrerja in Veliko Nemčijo." Dobro se spominjamo hvalospevov onim, ki so "padli v borbi proti boljševikom in banditom." Danes pa govorijo in pišejo o številnih svojih borcih za svobodo.

Vprašamo: Kje so grobovi teh avstrijskih borcev, kje počivajo padli avstrijski partizani? Vemo in priznavamo, da so se tudi avstrijski antifašisti borili v sestavi Titovih partizanskih edinic na jugoslovanskem ozemlju. Toda drugih avstrijskih partizanov ne poznamo, razen če imenujemo partizane tudi tiste, ki so zadnje dni pred zlomom sedeli nekje na Svinški planini v gostilni, ker vse pridno zbiranje kosti in čunč ni pripomoglo do zaželenega Hitlerjeve zmage.

Koroški slovenski pevci vabljeni v Jugoslavijo

Glavni odbor Enotnih sindikatov za Slovenijo je s pismom z dne 24. januarja 1947, naslovljenim na Slovensko prosvetno zvezo v Celovcu, povabil slovenske koroške pevce na pevsko gostovanje v Slovenijo oziroma v Jugoslavijo. V pismu je rečeno med drugim:

"Zvedeli smo, da vaš zbor pripravlja koncertni program. Čut solidarnosti in bratstva do svojih rojakov, ki še trpijo pod tujim jarmom, nam narekuje iskreno željo, da vidimo in čujemo vaš zbor v svoji sredi. Zato vas prosimo, da priredite enomesečno gostovanje po naši skupni, osvobodjeni domovini.

"V želji, da se našemu vabilu odzovete, vasi skreno pozdravljamo.

"Smrt fašizmu—svoboda narodu!"

Slovenski antifašisti v očeh varnostnih oblasti povzročajo nemire

Stara je navada koroških varnostnih organov, da na tihi nadzirajo zavedne koroške Slovence. Poznani so številni odloki, ki so jih prejemale žandarmerijske postaje in občine z označbo "Strogo zaupno," "Tajno" ali "Pod ključem." Mislili smo, da teh navad v novi "demokratični" Avstriji ne bodo več obnavljali. Pa ni tako.

Na akt varnostnega direktorja za Koroško E. Nr. 80 res./46 z dne 28. avgusta 1946 z označbo "Strogo zaupno," je odgovoril načelnik žandarmerijske postaje v Skofcih Knoll med drugim: "Razpoloženje ljudstva zaradi slabe preskrbe s hrano ni posebno ugodno. Razen tega pa ljudstvo vznemirjajo Titovi pripadniki (OF), ki rovarijo s pomočjo komunistične stranke."

Nasprotno pa gospod žandarmerijski načelnik ne ve ničesar povedati o izzivanju nacistov v Skofcih, ne ve ničesar o fašističnih inozemcih. Po njegovem mnenju se vsi ti obnašajo kar v redu. Očividno gospod Knoll še nikoli ni slišal, kako nacisti grozijo s ponovno izselitvijo in razlastitvijo.

Za izdajalce v naših vrstah ni prostora

Iz Smihela pri Pliberku nam pišejo:

Smihelčani smo zadnje čase pri kulturnih prireditvah doživljali, da so nastopali tudi ljudje, ki v času nacizma niso stali na strani naroda. Bili so hlapci okupatorja, krivi trpljenja mnogih naših najboljših v ječah, izseljeništvu, v koncentracijskih taboriščih. Ker so se zbal lastnega ljudstva in kazni, so pribežali k nam na Koroško, da bi se naprej sejali razdor, rušili enotnost in širili svojo protiljudsko politiko.

V teh dneh, ko se sklepa o

usodi našega ljudstva, ne moremo trpeti izdajalcev v svoji sredi. Danes se borimo pod vodstvom OF za priključitev k novi Jugoslaviji in zato je vsak sovražnik OF tudi naš sovražnik. Smihel je bil od nekdaj neporušljiva slovenska trdnjava in tudi danes ne sme postati protiljudska belgardistična postojanka. Oklanjamo belgardistične "prosvetaše." Naše kulturno delo naj bo ljudsko in napredno, vredno žrtve, ki so padle v borbi za svobodo in za priključitev Slovenske Koroške k matičnemu narodu v okvirju FLRJ.

Vojni zločinec—občinski fajnik v Rožeku

Na občini v Rožeku je še vedno občinski tajnik, znani nacist Kanduč, ki je še pred nedavnim ponosno nosil svoj nacistični znak in preganjal zavedne Slovence. Nekaj tednov pred zlomom nacizma so se francoski vojni ujetniki uprli, da bi šli kopat strelske järke. Pri tej priložnosti je Kanduč predlagal, da bi ustrelili pet francoskih ujetnikov. Ta želja se mu sicer ni izpolnila, pač pa si je nakopal sovražstvo francoskih vojnih ujetnikov, pred katerimi se je moral po kapitulaciji skrivati.

Očividno pa so odgovorne oblasti v "demokratični" Avstriji ne razburjajo preveč nad tem, če je kdo hotel zakriniti smrt zavezniških vojnih ujetnikov, ker niso smatrale za potrebno, da bi tega fašista odstranile z mesta, ki ga je imel v nacistični dobi.

Gospodinska šola v Št. Rupertu

V januarju so gojenke gospodinske šole v Št. Rupertu pri Velikovu izvolile svoj delovni odbor in se tako aktivno vključile v delo in borbo Zveze mladine za Slovensko Koroško.

Prvi izraz aktivnosti tega odbora je bil v tem, da so dekleta zavrgle vse brošure in liste, ki niso sodobni in ne odgovarjajo današnji borbi slovenskega naroda na Koroškem, ter se naročile na "Slovenski vestnik," ki jim bo služil kot podlaga za učenje maternega jezika in za izvenšolsko politično izgradnjo.

Z veliko vnamo so se dekleta začele pripravljati za proslavo dr. Franceta Prešerna. Pod vodstvom tovariša Zdravka Hartmanna in tovarišice Milke Hartmannove so sestavile pester program, s katerim so nastopile v soboto 8. februarja v svoji učilnici. Soba je bila lepo okrašena s slikami Franceta Prešerna in maršala Tita. Pesmimi in recitacijam je sledil slavnostni nagovor tovariša dr. L. Sienčnika, ki je orisal življenje pesnika in čas, v katerem se je boril za pravice svojega naroda. Na koncu se je tovariš dr. Petek dekletom zahvalil za njihov trud in jih v jedrnatih besedah pozval, da nadaljujejo s svojim delom.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

JOE IN JENNIE LEVSTIK

1169 East 76th Street

GOSTILNA

Se priporočamo, da nas obiščete. Postregli bomo vedno s svežim pivom, vinom in prigrizkom.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM!

MR. & MRS. ANTON PETKOVSEK

965 ADDISON ROAD

HEnderSON 4893

Želimo prav vesele velikonočne praznike vsem obiskovalcem in prijateljem!

žganje — pivo — vino

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

MIKE JALOVEC

6424 Spilker Ave.

GOSTILNA

WHITE CITY CAFE

623 East 140th Street

Julia in John Sustarsic

LIberty 9837

FISH FRYs VSAK PETEK

GODBA VSAKO SOBOTO

7900 St. Clair Avenue

STEAKS — BARBEQUE RIBS AND FULL COURSE DINNERS

MARY & JOE SUSTARSIC

5379 St. Clair Avenue

ENdicott 9741

Gostilne

VSAK PETEK, SOBOTO IN NEDELJO IGRA IZVRSTNA GODBA

Pri nas vedno dobite dobro pivo, žganje in vino ter okusen prigrizek

Skupno želimo vsem našim gostom in prijateljem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

ULLE Plumbing and Heating Co.

BOILERJI NA PLIN, BURNERJI NA PLIN IN FORNEZI NA PLIN

Odpremo odvodovodne cevi — inštaliramo kanalizacijo.

15601 WATERLOO ROAD

KENmore 7248

Vse potreščine za grelne in monterske naprave

Iskrena velikonočna voščila vsem!

DANICA'S CAFE

MR. & MRS. JOSEPH IN DANICA HRVATIN,
LASTNIKA

16901 Grovewood Ave.

Zelimo vsem gostom in prijateljem vesele
velikonočne praznike!

Poskusila bova vedno postreči naše goste naj-
boljše s okusnim pivom, vinom in žganjem ter
prigrizkom. Se priporoča vsem za naklonjenost.

FRANK'S CAFE

800 East 200th St.

KEenmore 9858

FRANK IN JOSEPHINE CIGOJ, lastnika

Pivo, vino, žganje, ter okusen prigrizek dobite vedno
pri nas. — Se priporočamo.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

GODBA ZA PLES VSAKI PETEK
IN SOBOTO

GLEN PARK CAFE

PIVO—VINO—ŽGANJE

MR. IN MRS. FRANK CHAMPA

1049 East 185th Street

IV 9501

Se priporoča za naklonjenost.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

JOHN'S CAFE

JOHN IN JENNIE MULLEC, lastnika

689 EAST 200th ST.

KE 9816

Pri nas dobite sveže pivo, pristno vino, dobro žganje
in okusen prigrizek ter veselo družbo.

IZ DNEVNIKA NACIONALISTKE ROZIKE GERMOLL

(Nadaljevanje s 4. strani)

vraštva od starih dveh. Nikakor
jih ni bilo mogoče pomiriti. Naj-
prej sem jih spravila k sebi, to-
da ta satanska kri se nikakor ni
marala pomiriti. Nobeno seme
ni hotelo jesti in kričali so, da
mi je služkinja hotela pobegniti.
Potem sem si jih pa le izpo-
sodila. Ali sem jih nasekala.
Dva dni jima potem nisem dala
jesti. To je pomagalo. Da bi vi-
deli, kako so potem žrli, kakor
prasci. Včeraj sem jih peljala v
Celovec v otroško zavetišče, od
tam gredo dalje v raj k pošte-
nim ljudem, kjer bodo dobili
pravo vzgojo. Sicer ne verja-
mem rada, da bi se tako seme
kdaj poboljšalo, ker kri je kri,
toda tako je ukazal naš vodi-
telj in njegova povelja se mo-
rajo izpolniti. Starih Blatnikov
tako ne bodo več dobili na spre-
gled in naša otroška vzgajali-
šča tudi niso kar tako. Mogoče
bodo le postali otroci pošteni
člani našega naroda. Tisto Blat-
nikovo spalnico moram na vsak
način dobiti. Kdo bi si bil mi-
slil, da imajo v tej bajti tako
pohištvo. Rolf mi bo pomagal.

1. junija 1942

V otroškem vrtcu gredo se-
daj stvari že kolikor toliko.
Otroška vrtarica je dekle na
mestu. Slovenske besede se pri
nas ne sliši več, otroci se že
sramujejo spregovoriti sloven-
ski. Mladina prepeva nemške
pesmi o zmagi, da je veselje. Že
so tudi primeri, da otroci doma
s starši nočejo več govoriti slo-
venskega jezika. Zakaj, še so
nekateri zanikrneži, ki se še ni-
so naučili našega veličastnega
jezika in še zmerom po starem
lajajo. Prišel bo čas, ko bomo
tudi s temi obračunali, zakaj
naš voditelj je sporočil našemu
deželnemu vodji:

"Napravite mi deželo zopet
nemško."

To se bo zgodilo, to se že go-
di. En narod, ena država, en vo-
ditelj. Heil Hitler!

1. aprila 1943

Popolnoma prav sem imela,
da nisem hotela imeti otroka.
Danes ni časa baviti se s takimi
rečmi, ker imamo polne roke
drugega važnejšega opravila.
Te dni smo pet družin spravili
v lager, vse tam izpod gore.
Eden je imel bandite v hiši, pa
tega ni javil naši komandi. Dru-
gi je za to vedel, pa je tudi mol-
čal. Tretji je dal banditom vola.
Prvi je imel tri otroke, drugi
dva, tretji pet, četrti tudi tri in
peti, bog pomagaj, kar osem
otrok. Vsega skupaj sem imela
ena in dvajset otrok na grbi
ves teden. Kake komedije, pre-
den sem se jih iznebila. Cel av-
to smo jih odpeljali v Celovec.
Upam, da ne bo nobenega na-
zaj, zakaj taka svojat ne zaslu-
ži nič drugega.

1. marca 1944

Zaradi živcev se nikoli nisem
mogla pritožiti. Toda zadnje
grozljivo pismo me je menda
spravilo iz tira. Koliko takih
pisem sem že dobila. Toda ta so

bila čisto drugačna. Pisala in
podpisala ga je tista Lapuhova
cafuta, tista banditska priležni-
ca. Kaj pa piše? Ni mi mogo-
če ponavljati vsega, kar je no-
teer nakidala.

"Ali se zavedaš, kaj prav za
prav delaš? Ti si otroška za-
ščitnica, ali v resnici si prav za
prav morilka nedolžnih otrok. Ti
delaš angeljčke že na tem svet-
tu. Ali sploh veš, koliko nedol-
žnih otrok že imaš na duši? Tri
in petdeset takih žrtev kriči do
zdaj po maščevanju. Nekaj si
jih sama podavila, druge si po-
slala v lager. Ti jemlješ otroke
materam od prsi. To more le ži-
vina, še ta ne. Opominjam te,
da prenehaš s tem zločinskim
početjem, ker te bomo sicer po-
klicali na odgovor. Kazni ne
uideš, nam nihče ne bo ušel in
tudi ti ne. Lapuh, partizanka."

Ne, nočem nadaljevati, zakaj
pero je preslabotno, da bi mo-
glo ponavljati take besede. To-
da tudi to pismo me ne bo spr-
vilo na kolena. Jaz bom svojo
dolžnost vršila dalje, pa čeprav
bi me to stalo življenje. Heil Hit-
ler!

1. oktobra 1944

Hvala bogu, naše romantike
je zdaj konec. Zelo pozno sicer,
toda še ne prepozno, če bomo
tako nadaljevali. Pri šuleju je
naša patrolja našla bandite v
hiši. Naši junaki niso izgubljali
časa, ampak so vse lepo zgnali
skupaj in zažgali bajto z ljudmi
vred. Menda je zgorelo vseh
osem zločincev. Med njimi tudi
štiri otroci, ki so imeli še mo-
kro za ušesi. Tako je prav. Niti
noben ne sme ostati za izdajal-
ci. Šulajka, ta psica, je menda
držla otroka na prsih in vpila:
"Prizanesite vsaj otroku, ne-
dolžnemu otroku!"

Naši pa se niso dali pretenta-
ti in so oba, staro in pankrta
zagnali v ogenj. Vsaj ni več za-
mude z njimi. Če bi mi skrajša
tako ravnali, bi ne prišli tako
daleč, kakor smo zdaj. Naši bi
ne stali na Remi in tudi ne na
Visli, ampak vsaj tam, kjer smo
stali že lani. Drago smo plačali
našo popustljivost, zdaj jo bodo
pa še drugi plačali. Heil Hitler!

1. februarja 1945

Lapuhka bo imela kaj raču-
nati. Sedaj lahko prišteješ osem
takih "žrtev" k stotemu številu
"nedolžnih žrtev". Ali smo
jih! Po deželi kar šumi. Taka
reč izda in taka reč tudi poma-
ga. Ni bilo mogoče ukreniti dru-
gače, zakaj to, kar so delali, je
presegal vse meje. Naj popi-
šem malo, kaj se je zgodilo, saj
sem bila zraven.

Pri Peršmanu smo napravili
napad, ki se je stoočstno po-
srečil. Vse smo našli v hiši, še
prav v gnezdu. Banditi se niso
hoteli vdati in so začeli streljati
na nas. Osem naših junakov je
padlo. Ali smo jim potem dali
vetra! Na vseh koncih smo za-
žgali hišo in tudi vsa gospodar-
ska poslopja. Bajte so bile lese-
ne in stare, mogoče že nekaj
sto let. Ko jim je v hiši že pri-
čelo pripekati, so pričeli bežati.

Cisto razumljivo, kaj ne! Tudi
gozd je bil zelo blizu in prilo-
žnost zapeljiva. Tudi za take ti-
če. Kmalu je začel tudi bandit-
ski drobiž letati na spresuš. Pr-
vo seme se je prekucnilo takoj
čez prag. Potem sta jo ucvrla
dva ven pred hišo. Zijala sta
okrog sebe, kot da bi padla z
neba. Potem sta spet dva pri-
šla iz hiše. Ta dva sta bila mo-
goče po pet let stara. Prijela
sta se za roke in skupaj tekla
skozi sadovnjak. Seveda nista
prišla deleč. Najprej se je dekli-
ca prekopicnila v sneg, za njo
je padel mulec. Bilo je, kot da
bi hotel deklico pokriti s svojim
telesom. Nobeden ni izpustil
glasu. Sedaj jih je bilo že pet
na dobrem. Mogoče so pa oni
trije že na raznju... Kaj še!
Zdaj je priletelo spet nekaj čez
prag. V cunj zavito in umaza-
no. Za otrokom je pritekla na
dan tudi tista čepasta Pešma-
nova sestra.

"Usmilite se nedolžnega otro-
ka, usmilite se! Ubijte mene,
tukaj sem, toda prizanesite ne-
dolžnemu otroku!" se je začela
dreti, kakor bi bila obsedena.

Kdo ve, kaj bi bila še vse po-
čela, pa ji je nekdo zamašil go-
bec. Preden pa je padla na zo-
be, se je še prekucnilo njeno se-
me v blato, da je to lahko vide-
la na svoje nesramne oči. Hiša
je bila že vsa v plamenih in po-
doba je bila, da ne bo več žive
duše iz nje. Kaj še? Kmalu sta
prikinkala čez prag še dva pan-
krta, ki sta se tudi držala za
tace. Zunaj pred hišo sta oba,
kakor na povelje počenila na
kolena, sklenila tace in jih dvig-
nila proti nebu, kakor bi prosi-
la milosti. Potem se je slišalo
neko rahlo lajanje:

"Ne ustrelite naju, ne ustre-
lite naju!" Seveda po bindišar-
sko. Kroti sta bili brčkone ta-
ko naučeni.

Mislila sem, da bosta tudi ti
dve kroti tako hitro končali,
kakor je onih šest. Toda kaka
prevara. Puške, ki so bile prej
še ropotale od vseh strani proti
goreči hiši, so zdaj naenkrat
utihle. Ali je ta prikazen ta-
ko delovala na naše junake? Ka-
ka mehužnost! Sramota! Se-
veda sami stari žakli okrog
mene.

"Streljati!" sem zavpila.

Nihče ni ustrelil. Spake so še
vedno klečale pred hišo.

"Podleži! Bojzaljivci!" sem
zakričala in ustrelila sama.
Najprej se je prekucnila desna
spaka, potem leva, obe sta imeli
med palcem še sklenjeni roki,
kot da bi molili. To je bil prizor
za bogove. Hvala bogu, še sem
trdna, še sem stara Rozika Gr-
moll. Kako usmiljenje, prosim
vas! Saj tudi banditi nimajo
usmiljenja. Mojega Roberta so
pobili kakor psa in še toliko
drugih idealnih sinov naše zem-
lje. Klin za klin, zob za zob, oko
za oko! Sedaj, ljuba moja La-
puhla, sedaj pa že spet lahko
šteješ in preštevaš. Sedaj jih
osem kar lahko zraven, prište-
ješ, če te zanima. Koliko jih
boš naštel zdaj? Hudir vedi.
Kolikor se ti zdi, draga moja.
Videli bomo, kdo bo zmagal. Če
bi morali mi oditi s tega sveta,
potem bomo šli zadnji. Vse, kar
je živega, bomo prej iztrebili.
Zapomnite si to. Heil Hitler!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

ACME DRY CLEANING

672 East 152nd Street

Obleke sčiščene pri nas izgledajo kot nove, ker na-
pravimo vedno prvovrstno delo.

Naš telefon je: GLEnville 5374

COLLINWOOD DRY CLEANING

FRANK KOVACH, lastnik

15210 Saranac Road

GLEnville 4746

Dobro sčiščena in lepo zlikana obleka napravi vsa-
kega lepega. Pri nas napravimo vedno prvovrstno delo.
Pridemo iskat in pripeljemo na dom.

Naj bo duh velikonočnih praznikov z vami!

Naj bo duh velikonočnih praznikov z vami!

JADE TAILORS AND DRY CLEANERS

17001 Grovewood Ave.

IV 5585

FOR HONORABLE MILITARY SERVICE

Mi vam sčistimo in zlikamo, da bo izgledalo kot
novo. Točna in prijazna postrežba. Se priporočamo.

MR. in MRS. P. ROPOS, ml., lastnika.

SON CLEANERS & DYERS

406 EAST 156 STREET

IVanhoe 5252

ČISTILNICA

Mi pridemo iskat in dopeljemo na dom. Lastuje-
mo in obratujemo lastno čistilnico, kjer izvršimo prvo-
vrstno delo pri čiščenju in likanju. Se priporočamo.

MICHAEL A. SON, lastnik

Naj bo duh velikonočnih praznikov z vami!

GAITY BAR INN

16701 Waterloo Road

Fina žganja, piva in vina—domača kuhinja
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM
želita

MR. IN MRS. JOHN TERČEK, lastnika

Za dobro sveže pivo, pristno vino in žganje, pri-
dite k nam. — Vedno prijazna postrežba.

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem
gostom in prijateljem!

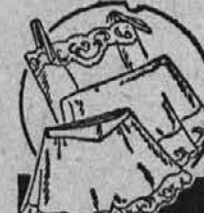
MRS. MARY JAKŠE IN SINOVI

Slovenska gostilna

884 EAST 200th STREET

Waterloo Dept. Store

15504-12 WATERLOO ROAD

Trgovina, kjer se dobi vse po nizkih cenah. Imamo popolno zalogo lepih pomla-
danskih oblek za dekleta, žene in otroke. Fine spodnje perilo, nogavice, lepe klobuke,
kravate in srajce. Fine in trpežne čevlje za celo družino.

Vsem rojakom in rojakinjam želimo vesele velikonočne praznike

GOOD TIME CAFE

Mr. in Mrs. Victor Hovevar, lastnika

9413 St. Clair Ave.

VSAK PETEK SERVIRAMO RIBJO PEČENKO

GODBA IGRA VSAK PETEK IN SOBOTO

Kadar zaželite dober prigrizek, fino pijačo in prijetno zabavo, obiščite našo gostilno.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

CARL'S CAFE

1301 East 54th St.

PALISKA—BUBNIC, last.

Postregli bomo najboljše z dobrim pivom, žganjem in vinom ter okusnim prigrizkom.

GODBA IGRA VSAK PETEK, SOBOTO IN NEDELJO

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

SNELLER - KOCJAN CAFE

1297 East 55th Street

Zahvaljujemo se vsem našim gostom in prijateljem za obisk naše gostilne, ter se priporočamo za naklonjenost tudi v bodoče, ker vedno bomo postregli najboljše.

FINA PIJAČA IN OKUSEN PRIGRIZEK

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

HECKER TAVERN

1194 East 71st Street

JOHN SUSTARŠIČ in FRANK HRIBAR, lastnika

Endicott 8866

Gostilna

Priporočamo se vsem prijateljem in znancem, da obiščejo našo gostilno, v kateri vam vedno postrežemo s finim pivom, vinom in žganjem. Na razpolago tudi imamo vedno okusen prigrizek.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

MERRYMAKERS CAFE

FRANK IN MARIAN SODNIKAR

Se priporočamo prijateljem in znancem za obisk.

VEDNO PRVOVRSTNA POSTREŽBA

4814 Superior Avenue

PRAV VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELIMO VSEM NAŠIM GOSTOM
IN PRIJATELJEM!

Uspehi državnega vinogradniškega posestva v Gornji Radgoni

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Državno vinogradniško posestvo v Gornji Radgoni je eno najmodernejših tovrstnih vinogradniških posestev v Sloveniji. Skupno je zaposlenih na posestvu okrog 200 ljudi.

Posestvo je letos doseglo velike gospodarske uspehe. Pridejali so 28 vagonov vina, 10 vagonov več kakor so predvidevali, kljub temu, da je toča v poletju delno poškodovala trsje. Povprečno je bil pridelek 45 hektolitrov na en hektar. Produktivski stroški pa so znašali 21 dinarjev od litra.

Posestvo ima tudi najnaprednejše vzgajališče trsja po klonskem načinu in svojo lastno trsnico s približno 6.000 trsi.

Posestvo se bavi tudi z novim načinom vzgajanja trsja v visoko rast tako, da doseže trsje velikost 1,5 metra, na ta način odpade tudi vez, na drugi strani je pa tudi bolj odporno proti peronospori, saj je znano, da prihajajo klice peronospore iz zemlje in se pri zemlji nahajajoča vinska trta prej okuži z to boleznijo, kakor pa visoko rastoča.

V načrtu je, da napeljejo po vinogradu žice, na katere se bo ovijala vinska trta, s tem bo odpadlo kolje, katerega je treba pogosto menjati, inpregnirana žica pa bo trajala do 30 let. V letošnje mletu bodo izvedli elektrifikacijo, to je napeljavo elektrike do svojih viničarjev in vinogradov, saj bodo potem vršili škropljenje z električnimi motorji.

Izgradili bodo tudi moderno sušilnico na električni pogon in popravili ceste do svojih vinogradov. Skupne investicije so za to leto predvidene na 600.000 dinarjev.

Posestvo je razstavilo v Mariboru na vinarski razstavi 10 vrst vina in je bilo od teh devet kot najboljših nagrajenih.

Sindikarno življenje je na posestvu zelo razvito. Vsi delavci so organizirani v sindikalni podružnici poljedelske stroke. Ustanovili so svoj socialni fond, v katerega plačujejo prostovoljne prispevke, za onemogle ali pri delu ponesrečene sotovariše.

V okviru sindikata so organi-

zirali tudi strokovne tečaje za vse svoje člane, dosedaj so jih imeli pet. Ob koncu tečaja imajo izpite in bodo najboljši nagrajeni od sindikata. Tudi drugi vinogradniki se lahko udeležijo teh tečajev. Na lastno iniciativo so ustanovili tudi gospodarski svet, v katerem so zastopani viničarji in delavci iz notranjega obrata. Ta svet ima nalogo, da

Gradbena delavnost v grosupeljskem okraju

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Okrajni ljudski odbor Grosuplje je ob prevzemu gradbenih nalog osnoval okrajni obnovitveni odbor, v katerem sodelujejo člani okrajnega ljudskega odbora in množičnih organizacij. Obnovitveni odbor bo organiziral prostovoljno delo in zbiral razpoložljiva materialna sredstva. Za tehnično vodstvo obnovitvenih zadrug bo skrbel okrajni gradbeni referent, za administracijo pa zadrugi referent.

Poleg tega imajo obnovitvene zadruge pri okrajnem odboru nametščena za nabavo in razdelitev gradbenega materiala.

Od 15. septembra lani je v okraju Grosuplje obnavljalo gradbeno podjetje Dolenjgrad, ki je do 1. januarja 1947 opravilo za pol milijona gradbenih del. Po razpustu tehnične baze se je podjetje razširilo in bo v letošnji gradbeni sezoni zaposlilo okrog 150 delavcev ter prevzelo za 4.200.000 dinarjev gradbenih del.

Za bodočo sezono člani Dolenjgrada izdelujejo načrte, delavci popravljajo orodje in samokolnice, gradijo novo skladišče in popravljajo opekarno Dob. Tehniki so zaposleni tudi za načrti za razširjenje upravnega posloplja.

Letos bo podjetje obnavljalo porušene šole v okraju in javne zgradbe v Grosuplju. Obnovili bodo več stanovanjskih in gospodarskih posloplj, zgradili bodo traktorske postaje in šole na Muljavi ter dokončali preureditev prostorov notranjega odseka ljudskega odbora. Popra-

na podlagi praktičnih izkušenj svetuje upravi posestva z svojimi izkušnjami, ki so koristne za celotni uspeh posestva. Posestvo vrši tudi med privatnim sektorjem tamkajšnjega okoliša svoje pozitivno delo.

Kmetje se na uspehih posestva uče in se bodo tako tudi oni posluževali novih metod dela. Na ta način se utrjuje vez med državnim in malim privatnim sektorjem, ki tako drug drugega izpopolnjujeta in bosta skupno z zadrugi sektorjem pripomogla k izvajanju načrtnega gospodarstva tudi v kmetijstvu.

vili bodo upravno posloplje v Temenici in končali obnovo opekarnice Dob.

Podjetju primanjkuje gradbenih strokovnjakov in sposobnih delavodij. Ker pa bodo uvedli letos v okraju nadzorstvo, ki bo preprečilo šušmarstvo, se bo število gradbenih delavcev mišarjev in tesarjev pri Dolenjgradu in obnovitvenih zadrugah znatno povečalo.

Vsi ti uspehi tehnikov bodo mnogo pripomogli k hitrejšemu obratu na železnici in so zlasti važni za čim racionalnejše izkoriščanje te pomembne ustanove v našem gospodarstvu.

Največje lesno podjetje v državi bo postala "Drina" v Foči (Bosna in Hercegovina). To podjetje gradi zdaj industrijsko gozdno železnico Foča-Drina, ki bo vezala državno progo Ustiprača-Foča z gozdno železnico Brod na Drini-Zelengora. Po progi Foča-Gadsko-Bileće bo podjetje zvezano z morjem in delalo bo v glavnem za izvoz.

V rudniku Kakanj so izbrali 19. januar za udarniški dan. Tekmovali so za povečanje proizvodnje in so dosegli rekordno dnevno proizvodnjo. V medsebojnem tekmovanju posameznih rovarov so se izkazali predvsem rudarji "Stare jame," "Ričice" in "Nove jame," ki so za povpreč 28% presegle delovno normo. K velikemu uspehu "udarniškega dne" so prispevali tudi delavci izven rovarov in železničarji.

GAY INN CAFE

LIQUOR — WINE — BEER

6933 St. Clair Avenue

Endicott 8811

FRANK & EMILY SVIGEL, lastnika

Zahvaljujemo se za naklonjenost dosedaj in se priporočamo za bodoče.

VSAK PETEK IN SOBOTO IGRA IZBORNA GODBA

Postrežemo z dobrim pivom, vinom in žganjem ter s prigrizkom.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

THREE CORNERS CAFE

1144 East 71st Street

FRANK BARAGA — J. LEVSTIK

Vesele velikonočne praznike želimo vsem obiskovalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da nas obiščete za praznike. Postregli vam bomo z najboljšim pivom, žganjem in vinom ter z finim prigrizkom.

MR. & MRS. JOHN SAURICH

MR. & MRS. JOHN LENARSIC

GOSTILNA

7513 St. Clair Avenue

Našim gostom postrežemo z različnimi likerji, 6% pivom in vinom ter sendviči. Cenjenemu občinstvu se toplo priporočamo za obilen obisk.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

ANTON IN JULIA MAROLT
NIGHT CLUB

1128 East 71st St. - 1129 East 68th St.

Se priporočamo, da nas obiščete še v bodoče. Postregli bomo najboljše z dobrim pivom, vinom in žganjem, ter okusnim prigrizkom.

Euclid-Race
Bunny Center
Ice Cream
Bricks

(SLADOLED Z OBLIKO ZAJČKA V SREDINI)

Samo v kvartah
Servira osem oseb

Naprodaj v naši trgovini ali pri vašemu
EUCLID-RACE DAIRY ICE CREAM PRODAJALCU

EUCLID-RACE DAIRY
AND ICE CREAM CO.

505 EAST 200th ST.

KEEnmore 0515

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI!

ANDREW RUZIK

6704 ST. CLAIR AVENUE

Brivnica

Naj bo duh velikonočnih praznikov z vami!

FRANK KLEMENČIČ1051 ADDISON ROAD
HENDERSON 7757

Barvar in dekorator

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost ter se priporočam tudi za v bodoče.

Srečno velikonočno in obilo piruhov vsem rojakom!

PODPIRAJTE VAŠEGA SOSEDA!

47 let v tej naselbini

THE LAKE ERIE BUILDING MATERIAL CO. Office and Yard:
1321 Marquette Road

HENDERSON 5080

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM!

"A SERVICE TO RENDER MORE PERFECT TRIBUTE"**GOLUB FUNERAL HOME**

4703 Superior Ave. — EX. 0357

POGREBNI ZAVOD

MR. & MRS. JOE BELAJ

GOSTILNA

3304 St. Clair Avenue

Pri nas dobite vedno najboljšo pijačo, pivo, vino, žganje ter dober prigrizek. Prijazno se priporočamo, da nas rojaki obiščejo.

Želimo vesele velikonočne praznike vsem gostom in prijateljem!

KESERICH TAVERN

6507 St. Clair Ave.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo

vsem gostom in prijateljem!

Kaj pomeni Slovencem Ustava Ljudske republike

Na dan, ko je slovenski narod sprejel svojo prvo ustavo—mno-goletna želja vseh naprednih Slovencev—je bila vsa Ljubljana ter ostali kraji v Sloveniji, kot izraz izvršitve davnih hotenj, praznično razpoložena, v zastavah. V velikih skupinah so prihajali ljudje na prostrani Kongresni trg v sprevodih, s pesmijo, zastavami, godbo, da tu zvedo, doživijo zgodovinski trenutek, ki je za bodoče pokolenje neizmerno važen. V sosednji zgradbi ob Kongresnem trgu je zasedala Ustavodajna skupščina in sprejela prvo slovenskega naroda, ustavo Ljudske republike Slovenije. Iz starih zidov Ljubljanskega gradu je v počastitev tega velikega trenutka odmevalo grmenje topov.

Zakaj je ljudstvo, ves slovenski narod tako globoko doživljal ta dogodek? Zakaj so plapolale zastave, čemu toliko radosti?

Veliki slovenski pesnik Prešeren je še pred več kot sto leti napisal besede:

"... od tod samo krvavi punt poznamo,
boj Vitovca in ropanje Turčije."

V resnici slovenska zgodovina ni poznala lepih, svetlih dni. Tudi po Prešernu ljudstvo na Slovenskem ni zadihalo svobodenje. Okovi habsburških cesarjev so ga oklepali, mučili, dušili. Novo veliko upanje mu je prinesel konec prve svetovne vojne. Toda tudi tedaj je postal slovenski narod žrtev krivičnih mirovnih pogodb—rapalske in sanžermenske—ki so raztelesile slovensko zemljo na tri dele. Tudi znotraj države v bivši Jugoslaviji Slovenci niso dosegli tega, kar so želeli.

Ob napadu fašistične Italije in Nemčije je malo, v vsej njegovi zgodovini teptano ljudstvo vstalo ter vstopilo v borbo. Če je ljudstvo v težkih okoliščinah prišlo za orožje, je bilo jasno, da je bila mera nezadovoljstva zvrhana polna: boj je torej veljal nasilnemu, brezdušnemu okupatorju pa tudi staremu redu. Obenem z bojem in narodnoosvobodilnim gibanjem je nastajala, se razvijala in krepila nova oblast—ljudska oblast.

Zato je sprejeta ustava le ukazovanje tistega, za kar so se slovenske delovne množice borile. Kmetje in delavci, ki so v preteklosti in danes s svojim znojem gradili, se mučili brez odmora, predstavljajo steber države. Mnogi od njih so postali poslanci pa tudi ministri. Zato je tudi razumljivo, da bodo vestno čuvali koristi delavcev in kmetov.

Uzakonjenje pridobitev osvobodilne vojne vsebuje 2. člen ustave, ki se glasi:

"Slovenski narod si je v svoji osvobodilni borbi in v skupni borbi vseh narodov Jugoslavije ustvaril svojo ljudsko državo, Ljudsko Republiko Slovenijo

(LRS). Izražajoč svojo svobodno voljo, živeti skupno z bratskimi narodi v federativni državi, se je slovenski narod na osnovi pravice do samoodločbe, vključno s pravico do odcepitve in do združitve z drugimi narodi, ter na osnovi načela enakopravnosti združil z drugimi narodi Jugoslavije in njihovimi ljudskimi republikami."

Bogastvo zemlje—last vsega naroda

To, kar je sen delovnih ljudi v vseh državah sveta, to je danes v Sloveniji in v vsej Jugoslaviji uresničeno uzakonjeno. Zemlj-ska bogastva bodo služila vsem, denar se ne bo odslej več stekal v žepu poedincev, odstranjeno bo zlorabljanje človeka po človeku. Že na zasedanju zvezne Ljudske skupščine (v Beogradu) je bil sprejet zakon o nacionalizaciji tovarn, rudnikov in drugih večjih privatnih gospodarskih podjetij. Zdaž to odločitev potrjuje še ustava Ljudske republike Slovenije, kakor tudi ustava Federativne ljudske republike Jugoslavije (FLRJ).

Tako so bili nacionalizirani znani premogovni rudniki Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju, Kočevju, premogovnik v Velenju, St. Janžu ter ostali manjši premogovniki, dalje železarne Kranjske industrijske družbe na Jesenicah, tekstilne tovarne v Kranju, Trzinu, Mariboru, Celju itd. S tem se izročajo zopet podjetja, ki so bila nekoč v rokah tujega kapitala, skupnosti, državi, s čemer se bo neodvisnost Slovenije in Jugoslavije še bolj utrdila tako politično kakor gospodarsko.

Clen 13. namreč pravi:

"Proizvajalna sredstva v Ljudski Republici Sloveniji so ali občljenska imovina, to je imovina v rokah države, ali imovina ljudskih združnih organizacij, ali imovina zasebnih fizičnih ali pravnih oseb.

"Vsa rudna in druga bogastva v zemlji, vode, vstevši mineralne in zdravilne vode, viri, naravne sile, sredstva železniškega in zračnega prometa, pošta, brezžični telefon in radio so občljenska imovina."

Za jamčena svoboda veroizpovedi

Mnogo nepotrebnega hrupa je uprizorila domača, zlasti pa svetovna reakcija zaradi verskega vprašanja. Za vero so se skrivali razni preživeli politikanti in drugi škodljivci nove Jugoslavije, s pomočjo katere so hoteli—računajoč na globoka verska čustva slovenskega naroda—še prav posebno oblatiti novo ljudsko oblast. Da se ne bi več dogajale zlorabe vere in da verniki kljub temu ne bodo prikrajšani pri izvrševanju svojih verskih obredov, je bilo potrebno točno ločiti in opredeliti svobodno veroizpovedi na eni strani ter prisvajanje cerkve in vere v politične namene na drugi strani.

To ločitev zajema 24. člen, ki se glasi:

"Državljanom LRS je zajamčena svoboda vesti in svoboda veroizpovedi.

"Cerkve je ločena od države. "Verske skupnosti, katerih nauk ne nasprotuje ustavi, so svobodne v svojih verskih zadevah in pri izvrševanju verskih obredov. Verske šole, ki pripravljajo duhovniški naraščaj, so svobodne, toda pod splošnim nadzorstvom države.

"Zloraba cerkve in vere v politične namene in politične organizacije na verski podlagi so prepovedane.

"Država lahko materialno pomaga verskim skupnostim."

Pribežališče borcem za demokracijo

Vsi borci za resnično demokracijo bodo lahko našli na slovenskih tleh nov dom. Člen 30. se namreč glasi:

"V Ljudski Republici Sloveniji uživajo pravico pribežališča tudi državljani, ki so preganjani zaradi nastopanja za demokratska načela, narodno osvoboditev, pravice delovnega ljudstva in svobodo znanstvenega ter kulturnega dela."

To so samo nekateri členi, ki osvetlujejo napredne zamisli in pridobitve predvidene v ustavi. Zato je ona upravičeno ponos slovenskega naroda, je garancija za boljše bodočnost vseh Slovencev.

Pred sprejetjem ustave je bil dan osnutek ustave, ki jo je oblikoval in predložil ustavodajni odbor, v preučevanje vsem državljanom Slovenije. Osvobodilna fronta, sindikati in druge organizacije ter posamezniki so predložili svoje popravke in nova besedila, od katerih so jih nekaj vnesli v ustavo. Takih predlogov je bilo preko 300. To je znova dokaz, da se slovenska ljudska oblast ozira na potrebe in želje večine naroda ter na najbolj demokratičen način sestavlja in sprejema tako važno odločitev, kakršna je ustava.

Tako ne bodo le maloštevilni poedinci, temveč tudi sleherni Slovenec, trboveljski rudar, seniški kovinar, predilniška delavka, vrhniški usnjar, belokranjski in štajerski viničar, pohorski gozdar, skratka vsi delovni ljudje uživali sadove naravnega bogatstva svoje domovine.

Po dolgih težkih letih zatiranja, tlačanja je vznikla najnaprednejša ustava, kakršne si morejo Slovenci v domovini želeli. Obenem pa je ustava tudi izraz neodvisnosti, državnosti ter predstavlja temelj za zboljšanje gnetnega stanja in dviga celokupnega slovenskega naroda v sklopu Federativne ljudske republike Jugoslavije.

SANS.

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

Želimo vesele velikonočne praznike vsem gostom in prijateljem!

MR. & MRS. FRANK CERKVENIK

Gostilna

4502 ST. CLAIR AVENUE

V naši gostilni vedno postrežemo gostom vladno in prijazno z okusnim prigrizkom in najboljšo pijačo.

ANTON KOREN

4304 St. Clair Ave.

GOSTILNA

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Vljudna postrežba—najboljša pijača in jedila—prijazna družba.

PAULICH'S BAR

GOSTILNA

5238 St. Clair Avenue

Hvala vsem našim gostom in posetnikom za dosedanje naklonjenost, ter se prijazno priporočamo za obisk tudi v bodoče. Vedno bomo postregli točno z najboljšo pivo, vinom in žganjem.

Želimo prav vesele velikonočne praznike vsem obiskovalcem in prijateljem!

MR. IN MRS. MARIO KOLENC

6220 St. Clair Avenue

ENDicott 9138

GOSTILNA

Postregli vam bomo vedno z najboljšim pivom, vinom in žganjem. Serviramo tudi okusen prigrizek.

Se priporočamo za naklonjenost

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM!

Naj bo duh velikonočnih praznikov z vami!

MODIC'S CAFE

6201 ST. CLAIR AVENUE

Izvrstno pivo, vino in žganje

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM

FOUR POINTS TAVERN

JACK SKRYANC IN GEORGE MOSNIK, lastnika

VOGAL E. 152nd ST. IN SARANAC ROAD

MU 9889

Se priporočamo vsem, da obiščite našo gostilno. — Vedno sveže pivo, dobro vino, pristno žganje in okusen prigrizek.

DOBRA GODBA ZA PLES VSAKI PETEK IN SOBOTO

Lefty Miklavčič orkester. — Serviramo pohane ribe.

